

Liahona

**Att vara en sista dagars
helig är att vara en pionjär,
s. 24, 30, 56, 64**

6 principer som hjälper oss att bli
lärare som frälser själar, s. 8

Sions läger: Lärdomar av att lära
av och följa bröderna, s. 14

Vad jag lärde mig om provningar
av föräldraskap, s. 34

Under baneret "1847 års pionjärer" har män och kvinnor som kom till Saltsjödalén 1847 samlats för att fira "24 juli" 1905.

34 Fostran av vår son i partnerskap med Gud

Kami Crookston

Det kändes som en oändlig prövning att ta hand om min son med svår ADHD. Vad skulle jag lära mig av det?

AVDELNINGAR

8 Undervisa på Frälsarens sätt: En lärare som hjälper till att frälsa själar

Brian Hansbrow

38 Porträtt av tro: Murilo Vicente Leite Ribeiro

40 Sista dagars heliga berättar

80 Tills vi möts igen: De som var i sista vagnen

J. Reuben Clark Jr

BUDSKAP

4 Budskap från första presidentskapet: Belöningen för att uthärda väl

Henry B. Eyring

7 Besökslärares budskap: Att de ska vara ett

ARTIKLAR

12 Det verkliga underverket

Don L. Searle

Paolas tillfrisknande var ett underverk, men ett ännu större underverk var hur Frälsaren förändrade familjemedlemmarnas hjärtan.

14 På Herrens sida: Lärdomar från Sions läger

David A. Bednar

Värdefulla lärdomar från den här gruppen som färdades 145 mil för att hjälpa andra heliga.

24 De lär sig lyssna: De första rasintegrerade grenarna i Sydafrika

Matt McBride och James Goldberg

Under apartheid lärde sig de här heliga att älska varandra medan de började lyssna på, förstå och inkludera varandra.

28 Helande för det älskade landet: Julia Mavimbelas tro

Matthew K. Heiss

Trots tragedier i sitt liv fann Julia Mavimbela så småningom frid.

30 Desideria Yáñez: En pionjär bland kvinnor

Clinton D. Christensen

Genom att följa drömmar och intryck hittade Desideria Yáñez sin mest dyrbara ägodel.

PÅ OMSLAGET

Fotografi av en pionjärfamilj i Bolivia, Leslie Nilsson.

48

- 44 Det enda som räddade mig**
Shuho Takayama, berättad för
Ana-Lisa Clark Mullen
*Jag kände mig deprimerad och
ensam. Skulle jag någonsin hitta
sanna vänner?*

- 48 Den viktigaste rollen**
Annie McCormick Bonner
*Jag var så glad över att få huvud-
rollen i showen – tills jag läste
manuskriptet.*

*Se om du kan
hitta Liahonan
som är gömd i
det här numret.
Ledtråd: Titta
bland träden.*

56

- 50 Stark hela veckan**
Vad betyder sakramentet för dig?

- 54 Svar från kyrkans ledare: Hur
man får ett vittnesbörd**
Dallin H. Oaks

- 55 Rakt på sak**
*Hur bedömer man rättfärdigt?
Ska jag prata med biskopen om
pornografi?*

- 56 Din pionjärresa – på riktigt, inte
på låtsas**
Aaron L. West
*Vår tids pionjärer följer Jesus
Kristus.*

- 60 En sång för Manon**
Richard M. Romney
*Manon var för sjuk för att upp-
träda, men hon var inte bortglömd
av sina vänner.*

- 63 Affisch: Klättra uppåt**

76

- 64 På väg till Sion**
Jessica Larsen
*Mary måste själv ta sin familj hela
vägen till Saltsjödalén. Skulle hon
klara det?*

- 68 Fasta för en profet**
Rebecca J. Carlson
*Siloti var hungrig, men hon ville
fasta för president Kimball.*

- 70 Frågehörnan: Hur vet jag när
jag är gammal nog att börja
fasta?**

- 71 Låt ditt ljus lysa**
Larry S. Kacher
*Du kan vara ett exempel på Kristi
kärlek, hur ung du än är.*

- 72 Den magiska plånboken**
Amanda Waters
*Skulle det egentligen göra så
stor skillnad att lämna tillbaka
plånboken?*

- 74 Svar från en apostel: Vad är ett
familjeråd?**
M. Russell Ballard

- 75 Figurer från kyrkans historia:
Kirtland och Vidsömsordet**

- 76 Berättelser om Jesus: Jesus
mättade många människor**
Kim Webb Reid

- 79 Färgläggningssidan: Jag tycker
om att läsa skrifterna**

Förslag till familjens hemafton

Det här numret innehåller artiklar och aktiviteter som kan användas under hemaftnar.
Här är två exempel.

"Den magiska plånboken", s. 72: Ni kan inleda hemaftonen med att sjunga "Gör rätt val" (Psalmer, nr 162). Ni kan rollspela välj-det-rätta-situationer som familj. Vad gör man till exempel om man frestas att fuska på ett prov eller utelämnar någon från en aktivitet? Ändra omständigheterna så att de passar familjens situation.

"Vad är ett familjeråd?" s. 74: För att förbereda för egna familjeråd kan ni skapa regler och mål för dem. Låt alla i familjen bidra. Det kan vara sådant som att stänga av elektronik, lyssna på varandra, prata om kommande händelser och göra upp långsiktiga familjemål. Gör familjerådet personligt och trevligt så att alla ser fram emot att ha familjeråd.

MER INFORMATION PÅ INTERNET

Läs, dela och sök på liahona.lds.org.

Skicka feedback till liahona@ldschurch.org.

Hitta inspirerande budskap på facebook.com/liahona (på engelska, portugisiska och spanska).

ÄMNET I DET HÄR NUMRET

Sidnumren gäller artikelns första sida.

Enighet, 7, 24, 60

Exempel, 55, 71

Familjen, 12, 34, 74

Fasta, 68, 79

Förlåtelse, 28

Förståelse, 24, 28

Föräldraskap, 34

Hemundervisning, 43

Jesus Kristus, 7, 8, 41, 56, 63, 76, 80

Kvinnor, 28, 30, 64

Kyrkans historia, 14, 24, 30, 64, 75

Lydnad, 4, 14

Lärjungenskap, 14, 48, 56, 63, 80

Missionsarbete, 12, 28, 30, 42, 44, 71

Mod, 64, 72

Motgångar, 4, 14, 41, 44

Omvändelse, 12, 44, 55

Pionjärer, 14, 24, 28, 30, 56, 64

Sabbatsdagen, 38, 50

Sakramentet, 50, 54

Sions läger, 14

Skrifterna, 79

Släktforskning, 41

Talanger, 48

Tjänande, 4, 43, 60

Tro, 4, 40, 60, 64, 68

Underverk, 12

Undervisning, 8

Utbildning, 40

Uthållighet, 4, 30, 34, 60, 80

Vittnesbörd, 54

Vänskap, 44, 60, 71

Äktenskap, 40

Ärlighet, 72

Ödmjukhet, 14

**President
Henry B. Eyring**
förste rådgivare i
första presidentskapet

BELÖNINGEN FÖR ATT uthärda väl

När jag var ung verkade jag i kyrkan som rådgivare till en vis distriktspresident. Han försökte hela tiden undervisa mig. Jag minns ett råd som han gav mig en gång: "När du träffar någon, behandla dem som om de har allvarliga problem. Du kommer att ha rätt mer än hälften av gångerna." Jag tyckte då att han var pessimistisk. Nu, över 50 år senare, kan jag se hur väl han förstod världen och livet.

Vi ställs alla inför provningar – ibland mycket svåra provningar. Vi vet att Herren låter oss gå igenom provningar för att vi ska bli förädlade och fullkomnade så att vi kan vara tillsammans med honom för evigt.

Herren lärde profeten Joseph Smith i Libertyfängelset att belöningen för att han uthärdade sina provningar väl skulle göra honom värdig evigt liv:

"Min son, frid vare med din själ. Dina motgångar och dina lidanden skall endast vara ett ögonblick,
och därefter skall Gud, om du har uthärdat väl, upphöja dig i höjden. Du skall triumfera över alla dina fiender" (L&F 121:7–8).

Det finns så mycket som slår ner på oss under en livstid att det kan verka svårt att uthärda väl. Det kan kännas så för en familj som är beroende av skörden när det inte kommer något regn. De kanske undrar: "Hur länge klarar vi oss?" Det kan kännas så för en ungdom som ställs inför den stigande flodvågen av smuts och frestelser. Det kan kännas så för en ung man som kämpar för att skaffa den

utbildning han behöver för att kunna få ett jobb och försörja fru och barn. Det kan kännas så för en person som inte kan få något jobb eller som har förlorat jobb efter jobb, allteftersom företag stänger ner. Det kan kännas så för dem vars hälsa och fysiska styrka vacklar, vilket kan hända tidigt eller sent i livet för dem eller för dem de älskar.

Men en kärleksfull Gud ger oss inte sådana provningar bara för att se om vi uthärdar svårigheten utan i stället för att se om vi kan uthärda dem väl och bli mer förädlade.

Första presidentskapet sa till äldste Parley P. Pratt (1807–1857) när han nyligen hade kallats som medlem i de tolv apostlarnas kvorum: "Du har värvats i denna sak som kräver hela din uppmärksamhet ... för att bli en polerad pil. ... Du måste uthärda slit, hårt arbete och många umbäranden för att bli fullkomligt polerad. ... Din himmelske Fader kräver det. Det är hans verk. Och han uppmuntar dig ... och upplyfter dig."¹

I Hebreerbrevet talar Paulus om frukterna av att uthärda väl: "För stunden tycks ingen tuktan vara till glädje utan till sorg, men för dem som fostrats genom tuktan ger den längre fram frid och rättfärdighet som frukt" (Hebr. 12:11).

Våra provningar och svårigheter ger oss möjlighet att lära och växa, och de kan till och med förändra hela vår natur. Om vi kan vända oss till Frälsaren i vår nöd, kan vår själ poleras medan vi uthärdar.

Det första vi därför bör komma ihåg är att alltid be (se L&F 10:5; Alma 34:19–29).

du att det skedde förändringar inom dig. Frestelsen att göra sådant som är orätt verkade minska. Din önskan att göra gott ökade. De som kände dig bäst och älskade dig kanske sa: "Du har blivit snällare och mer tålmodig. Du verkar inte vara samma person."

Du var inte vara samma person. Du förändrades genom Jesu Kristi försoning därför att du litade på honom under din prøvotid.

Jag lovar dig att Herren hjälper dig i dina provningar om du söker och tjänar honom, och att din själ pole-ras under tiden. Jag uppmanar dig att förlita dig på honom i alla dina motgångar.

Jag vet att Gud Fadern lever och att han hör och besvarar alla våra böner. Jag vet att hans Son Jesus Kristus betalade priset för alla våra synder och att han vill att vi ska komma till honom. Jag vet att Fadern och Sonen vakar över oss och har förberett ett sätt för oss att uthärda väl och komma hem igen. ■

SLUTNOT

1. *Autobiography of Parley P. Pratt*, red. av Parley P. Pratt Jr (1979), s. 120.

Det andra är att ständigt sträva efter att hålla buden – oavsett motståndet, frestelserna eller tumultet runtomkring oss (se Mosiah 4:30).

Det tredje viktiga vi bör göra är att tjäna Herren (se L&F 4:2; 20:31).

I Mästarens tjänst lär vi känna och

älska honom. Om vi uthärdar i bön och trofast tjänande börjar vi känna igen Frälsarens hand och den Helige Andens inflytande i vårt liv. Många av oss har under en tid tjänat på det sättet och känt den samvaron. Om du tänker tillbaka på den tiden så minns

UNDERVISA FRÅN DET HÄR BUDSKAPET

Vi får alla utmaningar som prövar vår tro och förmåga att uthärda. Tänk på behoven och provningarna som de du undervisar har. Innan du besöker dem kan du be om vägledning för att veta hur du bättre kan hjälpa dem att uthärda väl. Du kan ta upp både principerna och skriftställena som president Eyring nämner, som bön, tjänande och att hålla buden. Du kan också berätta om personliga upplevelser av hur du har välsignats på sätt som har hjälpt dig att uthärda väl.

UNGDOMAR

Du kan ladda ner "Bliv kvar hos mig, det afton är" på lds.org/go/7176.

När min vän dog

Samantha McFadyen

Under mitt andra år på high school drabbades min vän av hjärnaneurysm och dog påföljande dag. Fastän jag var medlem i kyrkan blev det kämpigt. Jag hade i hela mitt liv fått lära mig att jag kunde vända mig till min himmelske Fader och Frälsaren om allting, men jag hade aldrig behövt gå igenom något som det här tidigare.

Jag grät i timmar och försökte hitta

något – vad som helst – som kunde ge mig frid. Kvällen efter att hon hade dött slog jag upp psalmboken. När jag bläddrade genom sidorna hamnade jag vid "Bliv kvar hos mig, det afton är" (Psalmer, nr 101). Den tredje versen fastnade hos mig:

*Bliv kvar hos mig, det afton är,
nu dagen är förbi.*

O Frälsare, min gäst så kär,

uti mitt hem förbliv.

*Jag världens mörker räds, om ej
du är min tröst allen.*

*O Frälsare, bliv kvar hos mig,
mot natt det lider re'n.*

Den här versen fyllde mig med stor frid. Jag visste då att Frälsaren inte bara kunde stanna kvar hos mig den natten, han visste också precis hur jag kände. Jag vet att kärleken jag kände genom psalmen inte bara tog mig igenom den natten utan har tagit mig igenom många andra prövningar som jag har uthärdat.

Författaren bor i Utah, USA.

BARN

Fokusera på Jesus

När vi fokuserar på Jesus kan han hjälpa oss att hantera det som är svårt i livet. Några sätt att fokusera på Jesus är att älska andra, hålla buden och be till vår himmelske Fader i Jesu Kristi namn.

Rita bilder i de tomma rutorna så att varje rad och varje kolumn har en bild för kärlek, bön och bud.

Att de ska vara ett

Studera det här materialet under bön och sök inspiration för att veta vad ni ska prata om. Hur kan kunskap om Hjälpföreningens syfte förbereda Guds döttrar för det eviga livets välsignelser?

”Jesus uppnådde fullkomlig enighet med Fadern genom att både till kött och ande underkasta sig Faderns vilja”, har äldste D. Todd Christofferson i de tolv apostlarnas kворum sagt.

”Vi blir säkerligen inte ett med Gud och Kristus förrän vi gör deras vilja och intresse till vår största önskan. Sådan undergivenhet uppnås inte på en dag, men om vi är villiga är Herren vår handledare genom den Helige Anden, tills det med tiden helt riktigt kan sägas att han är i oss som Fadern är i honom.”¹

Linda K. Burton, Hjälpföreningens generalpresident, talade om hur vi uppnår den enigheten: ”Att ingå och hålla våra förbund är ett uttryck för vårt beslut att bli som Frälsaren. Idealet är att sträva mot den inställning som beskrivs i några rader i en omtyckt psalm: ’Jag

går vart *du* styr mina steg. ... Jag vittnar om *dig* vart jag går ... och vandra uti *dina* spår.’”²

Äldste Christofferson har också sagt att ”när vi strävar dag för dag och vecka efter vecka med att följa Kristi väg, tar vår ande ledningen, kampen inom oss avtar och frestelser slutar besvåra oss.”³

Neill F. Marriott, andra rådgivare i Unga kvinnors generalpresidentskap, vittnar om välsignelserna av att sträva efter att anpassa vår vilja till Guds vilja: ”Jag har kämpat med att fördriva min mänskliga önskan att allt ska ske på *mitt* sätt, och jag har så småningom förstått att mitt sätt är så bristfälligt, begränsat och underlägset

Jesu Kristi sätt. '[Vår himmelske Faders] väg är den stig som leder till lycka i detta liv och evigt liv i den kommande världen.’”⁴ Låt oss ödmjukt sträva efter att bli ett med vår himmelske Fader och hans Son Jesus Kristus.

Ytterligare skriftställen och information

Johannes 17:20–21; Efesierbrevet 4:13; Läran och förbunden 38:27; reliefsociety.lds.org

SLUTNOTER

1. Se D. Todd Christofferson, ”Att de skall vara ett i oss”, *Liahona*, nov. 2002, s. 72, 73.
2. Linda K. Burton, ”Kraften, glädjen och kärleken i att hålla förbund”, *Liahona*, nov. 2013, s. 111.
3. Se D. Todd Christofferson, ”Att de skall vara ett i oss”, s. 71.
4. Neill F. Marriott, ”Överlämna hjärtat åt Gud”, *Liahona*, nov. 2015, s. 32.

Tro
Familj
Tjänande

Att begrunda

Hur hjälper
det oss att bli
mer som Gud
om vi gör
hans vilja?

EN LÄRARE SOM HJÄLPER TILL ATT FRÄLSA SJÄLAR

Brian Hansbrow

Utveckling av kyrkans kursmaterial

Anledningen till att Frälsaren undervisade hjälper oss förstå hur han undervisade. Har vi ett annat ändamål?

Jag erkänner att när jag tänker på att undervisa på Frälsarens sätt så har jag en tendens att fokusera på *hur* han undervisade. Vad gjorde han? Hur pratade han med andra? Han var ju trots allt Läromästaren! Men om vi vill undervisa som han gör är det viktigt att vi förstår *varför* han undervisade. I slutändan är det detta "varför" som gör skillnaden för oss och för dem vi undervisar.

När Frälsaren undervisade var hans ändamål inte att fylla tiden eller underhålla eller ge en mängd information. Allt han gör – inklusive undervisning – är avsett att leda andra till hans Fader. Frälsarens enda önskan och mission är att frälsa vår himmelske Faders barn (se 2 Ne. 26:24). I vår strävan att undervisa som han gjorde kan vi lära oss att motiveras av samma avsikt som motiverade honom.

Med andra ord: Att undervisa på Frälsarens sätt är att vara en lärare vars avsikt är att hjälpa till att frälsa själar.

En önskan att frälsa andra

En av mina favoritberättelser i Mormons bok är när kung Mosiahs söner avstår från nephiternas rike så att de kan upprätta Guds rike bland lamaniterna. De ger upp ett jordiskt rike för himmelriket. De avstod från bekvämligheten och tryggheten bland nephiterna för att bege sig till sina fiender lamaniterna "i avsikt att om möjligt frälsa några få av deras själar" (Alma 26:26).

Vad var det som motiverade dessa Herrens tjänare? "De kunde inte tåla att någon människosjäl skulle gå förlorad. Ja, blotta tanken att någon själ skulle lida oändlig pina fick dem att bäva och darra" (Mosiah 28:3). Den motivationen fick dem att uthärda "många bedrövelser" (Alma 17:5, 14).

Den här berättelsen har ofta inspirerat mig att tänka: Gör jag vad jag

kan för att föra andra till Kristus?
Är jag tillräckligt fokuserad på att
frälsa själar?

Bli en lärare som hjälper till att frälsa själar

När vi har en önskan att undervisa
av samma anledning som Frälsaren
gjorde det, får principen om *hur* han
gjorde det större mening. Metoderna
blir också mönster för hur man blir
mer som han. När vi konsekvent
tillämpar följande förslag, liksom
andra i *Undervisa på Frälsarens sätt*,
kan vi inte bara *undervisa* mer som
han utan också *vara* mer som han.

Sök uppenbarelse tidigt

För att kunna hjälpa till med
arbetet att frälsa själar behöver vi
uppenbarelse. Uppenbarelse kommer
”rad på rad, bud på bud, lite här och
lite där” (2 Ne. 28:30) – och det tar
tid. Så vi börjar förbereda oss tidigt
och vi söker uppenbarelse ofta.

Älska andra

Kärlek kan vara det mäktigaste
redskapet varmed en lärare kan hjälpa
till att frälsa själar. Det kan vara så
enkelt som att lära sig varje klassdeltag-
ares namn, fråga dem hur deras vecka
har varit, tala om för dem att du tyckte
om deras tal, eller gratulera dem till
en milstolpe eller prestation. När du
visar intresse och kärlek öppnar du
hjärtan och hjälper dem du undervisar
att vara mottagliga för den Helige
Anden.

Förbered dig för att undervisa med klassdeltagarnas behov i åtanke

En lärare som hjälper till att frälsa själar fokuserar på klassdeltagarna. När vi går igenom lektionsmaterialet fokuserar vi på vad som bäst uppfyller deras behov, inte våra. Vi glömmer bort att bara fylla ut tiden och fokuserar på att fylla hjärtan och sinnen. Vi tänker inte bara på vad vi ska säga och göra, utan vad klassdeltagarna kan säga och göra. Vi vill att de ska berätta om sina tankar eftersom det skapar enighet, öppnar deras hjärtan och hjälper dem att utöva tro.

Var fokuserad på läran

Det är vanligt att lärare bedömer sin effektivitet utifrån hur många de fick att delta i klassen, men det är bara en del av upplevelsen. Om många i vår klass deltar, men det inte pratas så mycket om läran, så har vi erbjudit vad äldste Jeffrey R. Holland i de tolv apostlarnas kворum kallade "teologiskt godis". Vi har gett våra klassdeltagare något som smakar gott, men som inte när dem med lärans uppbyggande kraft.

Profeten Joseph Smith lärde: "En människa vinner inte frälsning fortare än hon skaffar sig kunskap."¹ Vi måste hjälpa dem vi undervisar att få den viktigaste kunskapen – Jesu Kristi lära.

När vi och klassdeltagarna berättar om tankar och känslor bör vi alltid

koppla det till skrifterna och till nutida profeters ord. Broder Tad R. Callister, Söndagsskolans generalpresident, sa nyligen: "Den idealiska läraren strävar konstant efter att koppla klassens kommentarer till läran. En lärare kan till exempel säga: 'Det du berättar får mig att tänka på ett skriftställe.' Eller 'vilken evangeliesanning lär vi oss av kommentarerna som vi har hört?' Eller 'vill någon vittna om kraften i sanningen som vi har pratat om?'"²

Inbjud den Helige Anden att vittna

En lärare som hjälper till att frälsa själar förstår att avsikten med det vi säger och gör som lärare är att inbjuda den Helige Andens inflytande i andra människors liv. Det är den Helige Anden som är lärare. En roll som den Helige Anden har är att vittna om sanning, särskilt om Fadern och Sonen. Så när vi undervisar om dem och deras evangelium inbjuder vi den Helige Anden att vittna för klassdeltagarna. Hans kraft stärker deras vittnesbörd och förändrar deras hjärtan i den mån de tillåter det. Hans vittne är "mer kraftfullt än något vi ser".³

Uppmana klassdeltagarna att lära och handla av sig själva

Jag var nyligen i en söndagsskolklass där en lärare började med att be klassdeltagarna berätta om något som var särskilt betydelsefullt för

dem när de läste veckans läsuppgift i skrifterna och hur de hade tillämpat det. Det ledde till ett mäktigt samtal om insikter och upptäckter de hade gjort. Det blev naturligt för läraren att i samtalet ta upp de lärosatser som hon hade förberett sig för att undervisa om. Det som verkligen gjorde intryck på mig var hur hon fokuserade på att uppmuntra klassdeltagarna att själva uppleva kraften i Guds ord.

Vårt mål som lärare är inte bara att ha en bra upplevelse under lektionen eller att fylla tiden eller hålla en bra

lektion. Det verkliga målet är att gå med andra på deras väg tillbaka till vår himmelske Fader och Jesus Kristus. Vårt mål är att bli lärare som hjälper till att frälsa själar. ■

Gå till teaching.lds.org för att lära dig mer om hur Undervisa på Frälsarens sätt och lärarrådsmöten kan förändra sättet som vi lär och undervisar på.

SLUTNOTER

1. Kyrkans presidenters lärdomar: Joseph Smith (2007), s. 265.
2. Tad R. Callister, "Sunday School 'Discussion Is a Means, Not an End'", *Church News*, 9 juni 2016, [deseretnews.com](https://www.deseretnews.com).
3. Kyrkans presidenters lärdomar: Harold B. Lee (2001), s. 39.

Don L. Searle

Det som hände Paola Yáñez, sa hennes läkare, var ett medicinskt underverk. Tonåringen från Quito i Ecuador blev plötsligt bättre, hennes far kunde ge henne en av sina njurar, transplantationen lyckades och hon fick en andra chans att leva.

Men hennes far Marco Yáñez säger att det som hände honom var lika förunderligt. Han fann evangeliet, och förändringen det åstadkom i hans liv gav också honom en andra chans.

Efter att ha fått en njurinflammation som barn hade Paolas njurar skadats, men det fanns medicin som hade hållit henne vid liv. Men när hon blev 15 förvärrades hennes tillstånd. Hon drabbades av njursvikt i den ena njuren och den andra blev snabbt sämre. Trots dialysbehandlingar var Paola döende. Hon fick bara dricka några deciliter vatten per dag och kunde knappt göra något eftersom hennes lungor, bukspottkörtel och hjärta hade påverkats.

Det var omöjligt att ta henne till Förenta staterna eller Kuba för en transplantation – de måste att hitta en donator i Ecuador. Tester visade att hennes far inte kunde bli donator. Hennes mamma kunde det, men läkarna upptäckte att dialysen hade höjt nivån på Paolas antikroppar så mycket att transplantationen skulle misslyckas. Paola bad om att hon skulle få leva.

Vid den tidpunkten, i juni 1988, knackade sista dagars heliga missionärer på familjen Yáñez dörr. Paolas mor Carmen minns att hon bjöd in dem så att hon kunde håna dem. När de talade om för henne att de hade ett budskap som kunde

DET verkliga UNDERVERKET

*Herrens hand var inte
bara uppenbar i Paolas
tillfrisknande utan också
i hennes fars omvändelse
till evangeliet.*

hjälpa henne, sa hon ilsket: "Hur kan ni hjälpa mig när min dotter är döende? Jag tror inte att det finns en Gud!"

Trots Carmens motvilja i början fortsatte missionärerna att besöka familjen. Först kände Marco att han helt enkelt var för upptagen av sin omsorg om dottern för att ge missionärerna någon uppmärksamhet. Men till slut började han lyssna av nyfikenhet. Han upptäckte att de hade svar på hans frågor om meningen med livet.

Marco trodde inte på en personlig Gud. För honom var Gud en universell energikälla eller en storslagen, avlägsen varelse som inte hade något att göra med människor. Men när hans dotters tillstånd var som värst bad han Gud att antingen bota hans lidande dotter eller ta henne. Han bad: "Om du finns så visa mig det. Ge mig min dotters liv."

Efter bönen fick Marco en stark känsla av att Paolas tillstånd skulle förändras. Han bad läkarna testa honom och hans dotter igen. De sa att testet skulle vara ett slöseri med tid, men de gick med på att göra det.

De upptäckte att Marco faktiskt *var* lämplig som donator – och att Paolas tillstånd hade förbättrats så mycket att hon kunde genomgå en transplantation!

Dagen före operationen fick Marco och Paola varsin prästadömsvälsignelse av missionärerna.

Både Marco och Paola trodde att de skulle vara kvar på sjukhuset en tid efter operationerna för återhämtning. Men Marco kunde åka hem fem dagar senare och Paola, som trodde att hon skulle vara kvar i två månader, kunde åka hem efter bara 13 dagar. Marco menade att det var prästadömsvälsignelserna som var orsaken till deras snabba återhämtning, och han insåg att

han måste ta missionärernas budskap på allvar.

Marco och Carmen Yáñez döptes den 11 september 1988. Paola, som hade lyssnat på missionslektionerna före operationen, och hennes syster Patricia döptes båda den 3 november. Vid det laget hade deras far fått aronska prästadömet och kunde döpa dem.

Broder Yáñez tror att Herren besvarade hans bön och lät honom bli Paolas donator för att förändra hans hjärta. "Om de hade opererat min fru i stället för mig tror jag att jag hade fortsatt med mitt gamla liv", säger han. Det var inte något liv han var stolt över. Han drack, rökte och spelade. Han säger att han övervann sina missbruk tack vare svaren han fick på sina böner. Men det var mycket svårt. Han erkänner att bara Gud kunde ha hjälpt honom förändra sig.

Broder Yáñez säger att han nu har ett starkt vittnesbörd om Visdomsordet och tiondelagen. När missionärerna undervisade honom höll han sitt företag öppet sju dagar i veckan för att kunna betala för Paolas behandling som kostade 1 000 dollar i månaden. Tiondelagen "var mycket svår för mig att acceptera", säger han, men han bestämde sig för att helga sabbatsdagen och pröva löftet i Malaki 3:10 genom att betala tionde. När han stängde affären på söndagarna, säger han, "började de som handlade på söndagar att handla på lördagar – och de köpte mer." I dag har han det mycket bättre ekonomiskt ställt än vad han hade när han höll affären öppen sju dagar i veckan.

När Marco Yáñez ser tillbaka förvånas han av förändringarna inom sig. Han inser att hans vädjanen för sin dotters liv förde hela familjen till en ny nivå av andlighet som han aldrig hade kunnat drömma om. ■

Författaren bor i Utah, USA.

Äldste David A. Bednar

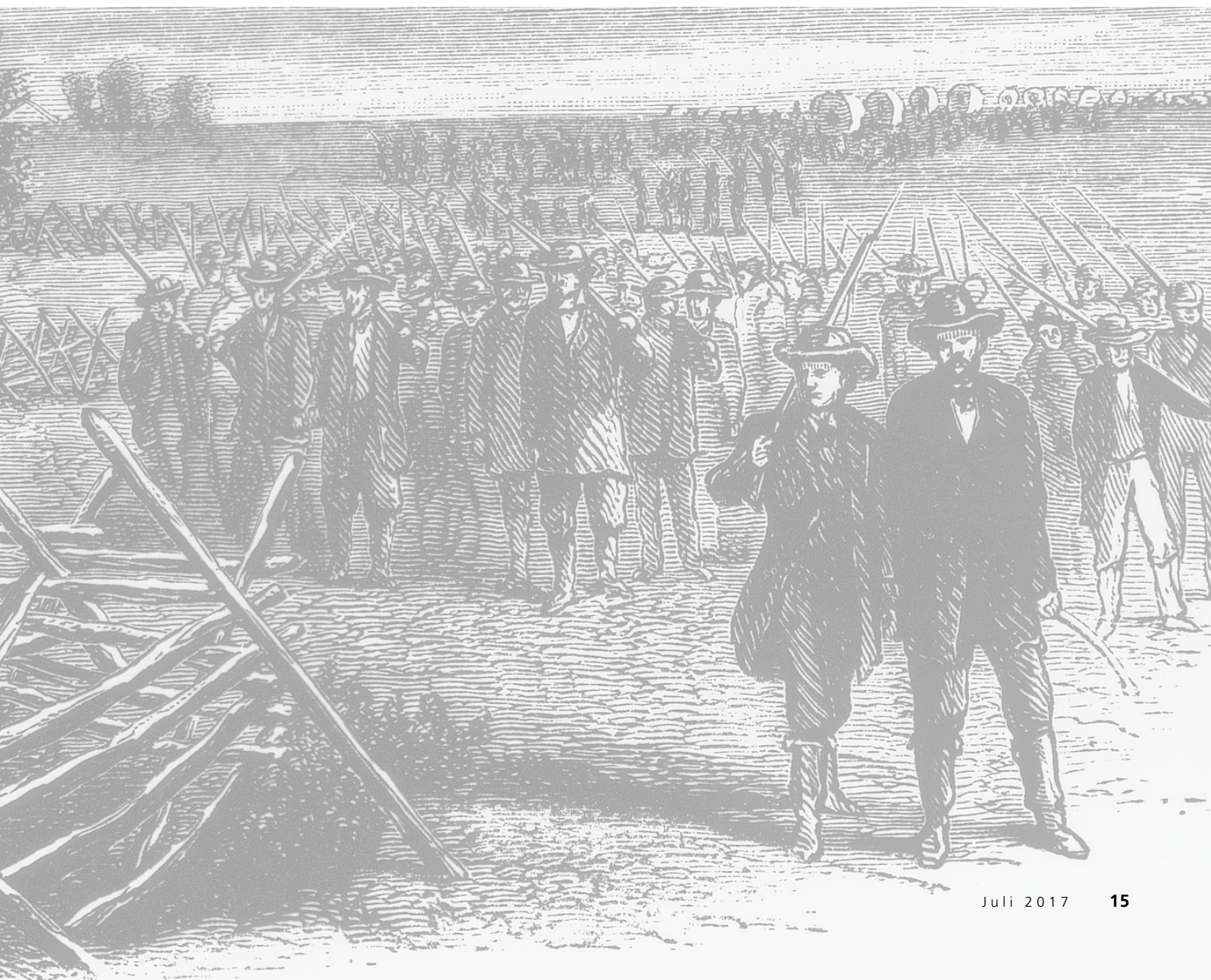
i de tolv apostlarnas kворum

PÅ HER

Expeditionen Sions läger, som leddes av profeten Joseph Smith 1834, är ett slående exempel på några som valde att stå på Herrens sida. Genom att titta på Sions lägers historia kan vi få värdefulla och tidlösa lärdomar från den här viktiga händelsen i kyrkans historia som kan tillämpas på vårt liv och våra omständigheter i dag.

Vad var Sions läger?

Profeten Joseph Smith fick en uppenbarelse år 1831 där Independence i Jackson County, Missouri utsågs till plats för Sion, den centrala platsen för de heligas insamling och platsen för det Nya Jerusalem som nämns i både Bibeln och Mormons bok (se L&F 57:1–3; se även Upp. 21:1–2; Eth. 13:4–6). Sommaren 1833 utgjorde mormonkolonister ungefär en tredjedel av invånarantalet i Jackson County. Nykomlingarnas snabbt stigande antal, deras potentiella politiska inflytande och deras karakteristiska religiösa och politiska uppfattningar orsakade oro bland andra nybyggare i området, som följaktligen krävde att kyrkans medlemmar skulle lämna sina hem och ägor. När det här ultimatumet tillbakavisades angrep missouriborna nybyggarna i november 1833 och tvingade bort de heliga.

I november 1833 angrep Missouri-borna mormonernas nybyggen och tvingade de heliga att ge sig av.

Bildandet av Sions läger befalldes genom uppenbarelse i februari 1834 (se L&F 103). Huvudsyftet med denna Herrens armé var att skydda mormonerna i Jackson County från ytterligare angrepp – efter att Missouris milismän fullgjort sitt uppdrag att eskortera nybyggarna i säkerhet tillbaks till deras hem och landområden. Lägre skulle också ge pengar, förnödenheter och moraliskt stöd åt de utblottade heliga. Så under maj och juni 1834 färdades ett kompani på över 200 sista dagars heliga volontärer under ledning av profeten Joseph Smith ungefär 145 mil från Kirtland i Ohio till Clay County i Missouri. Hyrum Smith och Lyman Wight rekryterade också en mindre grupp volontärer från territoriet Michigan och förenades med profetens grupp i Missouri. I Sions läger deltog bland andra Brigham Young, Heber C. Kimball, Wilford Woodruff, Parley P. Pratt, Orson Hyde och många andra som vi känner väl från kyrkans historia.

Min avsikt är inte att i detalj beskriva den krävande färden eller återge alla de andligt betydelsefulla händelser som ägde rum. Låt mig bara sammanfatta några viktiga händelser under expeditionen Sions läger:

- Missouris guvernör Daniel Dunklin fick inte fram den milishjälp som lovats och som mormonerna behövde för att återta sina boplatser.
- De förhandlingar som inleddes mellan ledarna för Sions läger, tjänstemän som företrädde staten Missouri samt medborgare från Jackson County för att undvika väpnad konflikt och lösa egendomstvister ledde inte till några tillfredsställande överenskommelser.
- Till sist befallde Herren Joseph Smith att upplösa Sions läger och förklarade varför Herrens armé inte uppnått sitt ursprungliga mål (se L&F 105:6–13, 19).
- Herren befallde de heliga att skapa välvilja i området som förberedelse för den tid när Sion kunde återfås med lagliga snarare än militära medel (se L&F 105:23–26, 38–41).

Sions läger delades upp i mindre grupper mot slutet av juni 1834 och upplöstes skriftligen i början av juli 1834. De flesta volontärerna återvände till Ohio.

Vad kan vi lära oss av Sions läger?

På grund av att man inte återbördade de heliga till deras plats i Jackson County sågs Sions läger av många som ett framgångslöst och olönsamt företag. En broder i Kirtland som inte haft tro nog att följa med lägret mötte Brigham Young när han återvänt från Missouri och frågade: "Nå, vad fick du ut av den här meningslösa färden till Missouri med Joseph Smith?" 'Allt vi gick dit för att få', svarade Brigham Young. 'Jag skulle inte byta den erfarenhet jag fick genom den expeditionen mot all rikedom i Geauga County', det län där Kirtland då var beläget.¹

Jag uppmanar dig att allvarligt begrunda Brigham Youngs svar: "Allt vi gick dit för att få." Vad är det viktigaste vi kan lära oss av ett företag som inte uppnådde det utsagda syftet men ändå gav dessa tidiga heliga och kan ge oss välsignelser som varar livet ut?

Jag tror att minst två övergripande lärdomar återfinns i broder Brigham Youngs svar på den retsamma frågan: 1) lärdomen att pröva, sålla och förbereda och 2) lärdomen att observera, lära av och följa bröderna. Jag vill betona att de här lärdomarna är lika viktiga, om inte viktigare, för oss att förstå och tillämpa i dag som de var för drygt 180 år sedan för volontärerna i Sions läger.

Lärdomen att pröva, sålla och förbereda

De trofasta heliga som marscherade i Herrens armé prövades. Som Herren förkunnade: "Jag har hört deras böner och skall godta deras offer. Och jag finner det lämpligt att de förs så här långt för att pröva deras tro" (L&F 105:19).

Sions lägers fysiska och andliga utmaningar utgjorde verkligen en sållning av vetet från agnarna (se Matt. 13:25, 29–30; L&F 101:65), en uppdelning av får från getter (se Matt. 25:32–33), ett skiljande av de andligt starka från de svaga. Således ställdes varje man och kvinna som rekryterades i Herrens armé inför och besvarade den djuplodande frågan "Vem står på Herrens sida?"²

Medan Wilford Woodruff avslutade sina affärer och förberedde sig för att gå med Sions läger, varnade hans vänner och grannar honom för att företa en så farlig resa. De sa: "Gå inte. Om du gör det förlorar du livet." Han svarade: "Även om jag visste att jag skulle få en kula genom hjärtat första steget in i staten Missouri, skulle jag ändå ge mig av."³ Wilford Woodruff visste att han inte behövde vara rädd för onda följder så länge han var trofast och lydig. Han var uppenbarligen på Herrens sida.

Och sommaren 1834 fick de här trofasta männen och kvinnorna verkligen visa vad de gick för.⁴ Men beslutet att marschera med profeten Joseph till Missouri var inte nödvändigtvis en engångsföreteelse, eller ett omedelbart svar på frågan "Vem står på Herrens sida?" De heliga fick ofta och gång på gång visa vad de gick för genom fysisk och psykisk utmattning, med blodiga blåsor på fötterna, med otillräcklig mat och smutsigt vatten, med en mängd besvikelser, genom oenighet och upproriskhet inom lägret och genom ondskefulla fiender.

De fick visa vad de gick för genom upplevelser och umbäranden varje timma, varje dag och varje

“Vi har många som känner att de är goda män och kvinnor, men de behöver utöva sina förmågor.”

vecka. Det var kombinationen av de här hängivna heligas många till synes små val och handlingar som gav det slutliga svaret på frågan ”Vem står på Herrens sida?”

På vilket sätt tjänade de prövningar och den sållning som inträffade i livet dem som deltog i Sions läger som förberedelse? Det är intressant att åtta av de bröder som kallades till de tolv apostlarnas kворum år 1835, liksom samtliga sjuttio som kallades samtidigt, var veteraner från Sions läger. Vid ett möte efter det att de sjuttio kallats, förkunnade profeten Joseph Smith:

”Bröder, en del av er är arga på mig för att ni inte stred i Missouri. Men låt mig säga er att Gud inte ville att ni skulle strida. Han kunde inte organisera sitt rike med tolv män som skulle öppna evangeliets dörr för jordens nationer, och med sjuttio män som under deras ledning skulle följa i deras spår, om han inte tog dem från en skara män som hade offrat sina liv, och som hade gjort ett lika stort offer som Abraham gjorde.

Nu har Herren fått sina tolv och sina sjuttio, och andra kворum av sjuttio kommer att kallas.”⁵

Ja, Sions läger var en guldsmeds eld för alla de

frivilliga i allmänhet och för många framtida ledare i Herrens kyrka i synnerhet.

De erfarenheter som gavs de frivilliga i Herrens armé var också en förberedelse för kommande, större vandringar för kyrkans medlemmar. Över 20 deltagare från Sions läger blev anförare och ledare under två stora folkvandringar varav den första låg bara fyra år framåt i tiden: förflyttningen av 8 000 till 10 000 människor från Missouri till Illinois.⁶ Den andra, tolv år framåt i tiden, var den stora vandringen västerut av ungefär 15 000 sista dagars heliga från Illinois till Saltsjödalarna och andra dalar bland Klippiga bergen. Som förberedande utbildning hade Sions läger ett enormt värde för kyrkan. 1834 var året när de heliga fick visa vad de gick för, och förbereda för 1838 och 1846.

Enskilt och som familjer kommer vi också att bli prövade, sållade och förberedda liksom medlemmarna i Sions läger. Skrifterna och brödernas undervisning är fyllda av löften om att när vi tror på Jesus Kristus, ingår, hedrar och minns heliga förbund samt lyder Guds bud, så stärks vi och förbereds för att möta, övervinna

och lära av prövningar och svårigheter under jordelivet.

Herrens kyrkas ledare har klart påvisat några av de allmänna prövningar som vi kan förvänta i vår tid och generation. Som president för de tolv apostlarnas kvorum höjde president Ezra Taft Benson (1899–1994) 1977 en profetisk varnande röst under ett möte för regionrepresentanter. Jag citerar nu en hel del av president Bensons budskap och vill att ni uppmärksammar hans goda råd för vår tid:

”Varje generation har sina prövningar och sin möjlighet att visa sin styrka. Vill ni veta vad en av våra största prövningar är? Lyssna till Brigham Youngs varningsord: ’Det jag fruktar mest för detta folk är att de skall bli rika i detta land, glömma Gud och hans folk, bli för välmående och stöta bort sig själva från kyrkan och hamna i helvetet. Detta folk kan uthärda pöbelhopar, rån, fattigdom och all slags förföljelse och ändå stå trofasta. Men min största fruktan är att de inte ska klara av rikedom.’”

President Benson fortsätter: ”Vi tycks möta det svåraste provet av alla eftersom ondskan är mer subtil, mera listig. Den verkar mindre farlig och är svårare att upptäcka. Även om varje rättfärdigt prov representerar en kamp tycks det här speciella provet inte alls vara något prov, ingen kamp och kan därför vara det mest bedrägliga av alla prov.

Vet ni vad fred och framgång kan göra med ett folk – det kan vagga dem till sömns. Mormons bok varnar oss för hur [Satan] i de sista dagarna försiktigt ska leda oss ner till helvetet. Herren har på jorden en del andliga jättar som han sparar i sex tusen år för att hjälpa riket att segra, och djävulen försöker söva dem. Motståndaren vet att han knappast kan få dem att begå stora eller svåra synder. Så han vaggar dem till djup sömn, som med Gulliver, medan han fångar dem med små underlåtenhetssynder. Och till vilken nytta är en sömnig, neutraliserad, ljummen jätte som ledare?

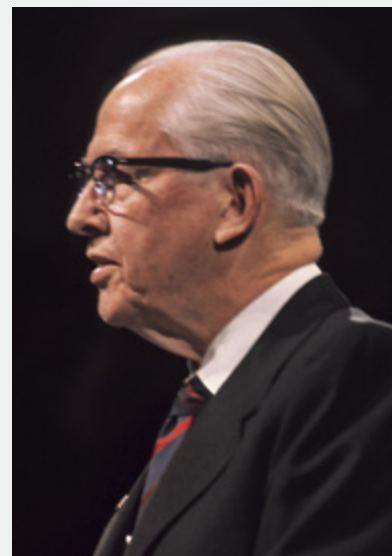
Vi har alltför många potentiella andliga jättar som borde vara mer flitigt engagerade i att lyfta sina hem, riket och landet. Vi har många som känner att de är goda män och kvinnor, men de behöver utöva sina förmågor – som starka patriarker, modiga missionärer, djärva släktforskare och tempeltjänare, lojala patrioter, hängivna kvorummedlemmar. Kort sagt måste vi väckas till liv från vår andliga sömn.”⁷

Tänk på att välstånd, framgång och bekvämlighet kan vara vår tids prövningar, lika stora eller större än förföljelse och fysiska umbäranden som uthärdades av de heliga som frivilligt deltog i Sions läger. Som profeten Mormon beskrev i sin stora sammanfattning av högmodets kretslopp i Helaman 12:

”Och sålunda kan vi se hur falska och även föränderliga människobarnens hjärtan är. Ja, vi kan se att Herren i sin stora och oändliga godhet välsignar och ger dem framgång som sätter sin lit till honom.

Ja, och vi kan se att just då han ger sitt folk framgång, ja, genom att föröka deras åkrar, deras flockar och deras hjordar och guld och silver och alla sorters dyrbarheter av varje slag och art, genom att skona deras liv och befria dem ur deras fienders händer, genom att uppmjuka deras fienders hjärtan så att de inte förklarar krig mot dem, ja, kort sagt, genom att göra allt för sitt folks välfärd och lycka, ja, det är just då som de förhärdar sina hjärtan och glömmer Herren sin Gud och trampar den Helige under sina fötter – ja, och detta till följd av deras bekvämlighet och mycket stora framgång” (Hel. 12:1–2).

Jag vill att du särskilt lägger märke till sista delen av sista versen: ”och detta till följd av deras bekvämlighet och mycket stora framgång”.

President Harold B. Lee (1899–1973) talade också om bekvämlighetens universella prov som vi möter i vår tid: "Vi testas, vi provas, vi genomgår några av de svåraste proven i dag och vi inser kanske inte svårighetsgraden av de prov vi genomgår. På den tiden utsattes kyrkans medlemmar för mord, pöbelhopar och förföljelse. De drevs ut i öknen, de svalt, de var utan kläder och de frös. De kom hit till detta gynnade område. De har lämnat ett stort arv till oss. Men vad gör vi med det? I dag värmer vi oss i en rikedom som är så stor att vi inte har sett dess like i världshistorien. Det verkar vara det svåraste provet av alla som vi någonsin varit med om i denna kyrkas historia."⁸

De här lärdomarna från nutida och forna profeter om prövningar i vår tid är skakande och allvarliga. Men de bör inte få oss att tappa modet, och vi bör inte vara rädda. För dem som har ögon att se med och öron att höra med leder andliga varningar till allt större vaksamhet. Detta är "en varningens dag" (L&F 63:58) för oss. Och eftersom vi blivit varnade och kommer att bli varnade måste vi, som aposteln Paulus uppmanade oss, vaka och hålla ut. (Se Ef. 6:18). Och om vi vakar och är väl förberedda behöver vi inte vara rädda (se L&F 38:30).

Vem står på Herrens sida? Nu är det dags att visa att vi har sinnen och hjärtan som tar emot och svarar upp mot dessa inspirerade varningar. Nu är det dags att visa att vi vakar och förbereder oss för att stå emot vår tids prövningar av framgång och högmod, av välstånd och bekvämlighet och av hårda hjärtan och glömska av Herren vår Gud. Nu är det dags att visa att vi kommer att vara trogna, alltid och i allt som anförtros oss av vår himmelske Fader och hans älskade Son – och att vi kommer att hålla Guds bud och vandra rättrådigt inför honom (se Alma 53:20–21).

Lärdomen av att observera, lära av och följa bröderna

De trofasta heliga i Herrens armé hade förmånen att se, lära av och följa bröderna. Och vi i dag kan dra nytta av de hängivna medlemmarna i Sions läger, deras exempel och trofasthet.

På inrådan av Parley P. Pratt for Wilford Woodruff till Kirtland, Ohio i april 1834 för att ansluta sig till Sions läger. Broder Woodruffs berättelse om sitt första möte med profeten Joseph Smith är lärorikt för oss alla:

"Här för första gången i mitt liv samtalade jag med vår älskade profet Joseph Smith, den man som Gud utvalt till att föra fram hans uppenbarelser i dessa sista dagar. Det första mötet stämde inte överens med sekteriska sinnens förutfattade mening om vad en profet borde vara och hur han borde bete sig. Vissa män skulle kanske ha fått sin tro skakad. Jag fann honom och hans bror Hyrum där de sköt till måls med pistol. När de skjutit klart presenterades jag för broder Joseph, och han skakade hand med mig mycket hjärtligt. Han inbjöd mig att bo hos honom under min vistelse i Kirtland. Jag tog ivrigt emot inbjudan och kände mig mycket uppbyggd och hedrad under min tid hos honom."⁹

Jag tycker det är anmärkningsvärt att broder Woodruff, som en tid bodde hos profeten och otvivelaktigt hade bästa tänkbara tillfälle att observera honom i vardagslivet, hade välsignats med ögon som såg bortom "sekteriska sinnens förutfattade mening om vad en profet borde vara och hur han borde te sig". Sådana förutfattade meningar skymmer sikten för många i dag både inom och utom Herrens återställda kyrka.

Tack vare min kallelse år 2004 till de tolv kvorum har jag fått en klar inblick i vad det innebär att observera, lära av och följa bröderna. Jag kan nu dagligen se kyrkans ledares enskilda personligheter, olika preferenser och ädla karaktär. En del anser att brödernas mänskliga brister är störande och försvagar deras tro. För mig är de här svagheterna trosstärkande. Herrens uppenbarade

Det är viktigt för oss alla att komma ihåg att vi kan lära både av brödernas lärdomar och av deras exempel.

mönster för ledning genom råd i hans kyrka, tar hänsyn till och minskar effekterna av mänskliga svagheter. För mig är det ett underverk att se hur Herren genomdriver sin vilja genom sina tjänare, trots de här utvalda ledarnas fel och brister. De här männen har aldrig gjort anspråk på att vara fullkomliga, och är det inte. Men de är förvisso kallade av Gud.

Wilford Woodruff var präst när han gick till Missouri med Herrens armé och deklarerade senare som medlem i de tolv apostlarnas kворum: "Vi fick en erfarenhet som vi inte kunde ha fått på något annat sätt. ... Vi hade förmånen att ... färdas 160 mil med [profeten] och se hur Guds ande verkade i honom, och uppenbarelser från Jesus Kristus till honom samt uppfyllelsen av dessa uppenbarelser. ... Om jag inte hade gått upp med Sions läger hade jag inte varit här i dag."¹⁰

Sista söndagen i april 1834 inbjöd Joseph Smith några ledare i kyrkan att tala till de frivilliga i Sions läger som hade samlats i en skola. När bröderna hade avslutat sina budskap ställde profeten sig upp och sa att han hade blivit upplyft av undervisningen. Sedan profeterade han:

"Jag vill säga er detta inför Herren, att ni inte vet mer om denna kyrka och detta rikes öde än en baby på sin mors knä. Ni förstår det inte. ... Det är bara en liten grupp prästadömsbärare här ikväll, men denna kyrka kommer att uppfylla Nord- och Sydamerika – den kommer att uppfylla jorden."¹¹

Män som Brigham Young, Heber C. Kimball, Orson Pratt och Wilford Woodruff lyssnade på och lärde sig mycket av profeten den kvällen – och hjälpte till att fullfölja hans profetiska uttalande årtal senare. Vilka underbara möjligheter de här männen hade att iaktta, lära av och följa profeten.

Det är viktigt för oss alla att komma ihåg att vi kan lära både av brödernas lärdomar och av deras exempel. Med tanke på den majestätiska synen om kyrkans framtida tillväxt som profeten Joseph Smith lade fram, vill jag att du begrundar kraften i hans personliga exempel när han utförde vardagliga och världsliga men nödvändiga uppgifter. George A. Smith beskrev i sin dagbok profetens reaktion på de dagliga utmaningarna under färden till Missouri.

”Vem står på Herrens sida?” Nu är det dags att visa vad vi går för genom att höra och följa råd från de levande apostlar och profeter som kallats av Gud.

”Profeten Joseph ansträngde sig lika mycket som vi andra under hela färden. Förutom arbetet med att ta hand om lägret och presidera över det gick han större delen av sträckan och hade lika mycket blåsor och blodiga sår på fötterna. ... Men under hela färden klagade han inte en enda gång, medan de flesta av männen i lägret klagade inför honom över ömma tår, blåsor på fötterna, långa dagsmarscher, knapphändiga förråd, dåligt bröd, oätbar majsgröt, härsket smör, stark honung, mask i bacon och ost och så vidare. Inte ens en hund kunde skälla på somliga män utan att de klagade inför Joseph. Om de måste slå läger i dåligt väder blev det nästan uppror. Men vi var Sions här, och många av oss bad inte och tänkte inte. Vi var slarviga, ohörsamma, dåraktiga eller djävulska utan att veta om det. Joseph fick stå ut med oss och fostra oss som små barn.”¹²

Joseph var ett gott exempel på principen som Alma undervisade om: ”Ty predikanten var inte bättre än åhöraren, inte heller var läraren bättre än eleven ... och de arbetade alla, var och en efter sin styrka” (Alma 1:26).

Sedan jag kallades som generalauktoritet har jag

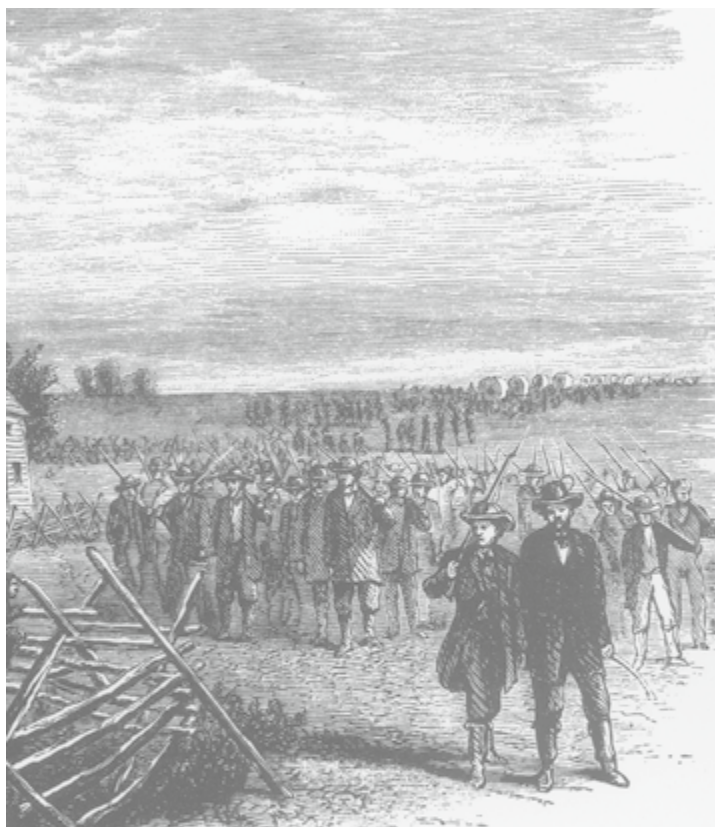
försökt observera och lära medan några av mina bröder ställts inför åldrandets följder och inverkan av fysiska begränsningar och ständiga smärtor. Du kan inte och kommer aldrig att känna till det dolda och tysta lidande som vissa av dessa män genomlider alltmedan de tjänar offentligt av allt hjärta, sinne och styrka. Efter att ha verkat med och iakttagit president Gordon B. Hinckley (1910–2008), president James E. Faust (1920–2007), äldste Joseph B. Wirthlin (1917–2008), president Boyd K. Packer (1924–2015), äldste L. Tom Perry (1922–2015), äldste Richard G. Scott (1928–2015) och många andra apostoliska medarbetare kan jag säga tydligt och med auktoritet att bröderna som jag tjänar tillsammans med är krigare – ädla och mäktiga andliga krigare – i ordets sannaste och mest beundransvärda bemärkelse! Deras tålamod, ihärdighet och mod gör att de kan ”sträva framåt med ståndaktighet i Kristus” (2 Ne. 31:20) på ett sätt som vi borde ta efter.

President Lee varnade för ett annat universellt prov som får allt större genomslagskraft i den här generationen: ”Vi genomgår nu ännu en prövning – en period

av vad vi kan kalla förkonstling. Det här är en tid när det finns många intelligenta människor som inte är villiga att lyssna till Herrens enkla profeter. ... Det är en ganska svår prövning.”¹³

Den här förkonstlingens prövning är besläktad med framgångens och lätthetens prövning. Hur viktigt är det inte att vi alla observerar, lär av och följer bröderna.

”Vem står på Herrens sida?” Nu är det dags att visa vad vi går för genom att höra och följa råd från de levande apostlar och profeter som kallats av Gud i vår tid till att övervaka och leda hans verk på jorden. Nu är det dags att visa att vi tror på att Guds ”ord inte [skall] förgås utan skall alla uppfyllas, antingen genom min egen röst eller genom mina tjänares röst, ty det är detsamma” (L&F 1:38). Nu är det dags att visa vad vi går för. Nu är det dags!

Vårt eget Sions läger

Vid någon punkt i vårt liv kommer vi att inbjudas att marschera med vårt eget Sions läger. Inbjudan kan komma vid olika tider, och de hinder vi möter på vägen skiljer sig åt. Men vårt fortlöpande och ihärdiga gensvar på den här oundvikliga kallelsen besvarar i slutändan frågan ”Vem står på Herrens sida?”

Vi visar vad vi går för nu, i dag, i morgon och för evigt. Må vi alltid komma ihåg de närbesläktade lärdomarna att pröva, sälla och förbereda, och att observera, lära av och följa bröderna. ■

Från "Who's on the Lord's Side? Now Is the Time to Show", ett tal under en utbildningsvecka vid Brigham Young University-Idaho den 30 juli 2010.

SLUTNOTER

1. Brigham Young, i *A Comprehensive History of the Church*, av B. H. Roberts, 1:370–371.
2. Se ”Who's on the Lord's Side?” *Hymns*, nr 260.
3. *The Discourses of Wilford Woodruff*, red. av G. Homer Durham (1946), s. 306.
4. Se ”Who's on the Lord's Side?” *Hymns*, nr 260.
5. Joseph Smith, i *History of the Organization of the Seventies* (1878), av Joseph Young Sr, s. 14; se även *History of the Church*, 2:182.
6. Se Alexander L. Baugh, ”From High Hopes to Despair: The Missouri Period, 1831–39”, *Ensign*, juli 2001, s. 44.
7. Ezra Taft Benson, ”Our Obligation and Challenge”, seminarium för regionsrepresentanter, 30 sep. 1977, s. 2–3; opublicerat manuskript.
8. Harold B. Lee, ”Christmas address to Church employees”, 13 dec. 1973, s. 4–5; opublicerat manuskript.
9. Wilford Woodruff, i *Wilford Woodruff: History of His Life and Labors* (1909), av Matthias F. Cowley, s. 39.
10. Wilford Woodruff, i *The Discourses of Wilford Woodruff*, s. 305.
11. Joseph Smith i *Kyrkans presidenters lärdomar: Wilford Woodruff* (2005), s. 25–26; se även Joseph Smith, citerad av Wilford Woodruff i Conference Report, apr. 1898, s. 57.
12. George A. Smith, ”My Journal”, *Instructor*, maj 1946, s. 217.
13. Harold B. Lee, ”Sweet Are the Uses of Adversity”, *Instructor*, juni 1965, s. 217.

De lär sig lyssna

DE FÖRSTA RASINTEGRERADE GRENARNA I SYDAFRIKA

Matt McBride och James Goldberg

Kyrkans historiska avdelning

56-årige Frans Lekqwati fick tårar i ögonen när han satt mitt emot Olev Taim, hans stavspresident. President Taim hade just frågat honom vad han tyckte om att bilda en gren i Frans hemstad Soweto i Sydafrika.

”Varför gråter du? Förolämpade jag dig?” frågade president Taim.

”Nej”, svarade Frans. ”Det här är första gången i Sydafrika som en vit man har frågat efter min åsikt innan han fattade ett beslut.”

*Ovan: En strand är avgränsad för enbart vita under den strikta utövningen av apartheid i Sydafrika.
Till höger: En demonstration i Johannesburg 1952 för frihet och jämlikhet.*

Livet under apartheid

Året var 1981. På den tiden hölls svarta och vita människor i Sydafrika åtskilda under ett regelsystem som är känt som apartheid. Den här juridiska åtskillnaden, förutom kyrkans restriktion som hindrade svarta afrikaner

från att ordineras till prästadömet, hade länge inneburit att kyrkan inte hade någon större framgång bland svarta sydafrikaner. En ny dag randades 1978 när president Spencer W. Kimball tog emot uppenbarelse som lyfte bort prästadömsrestriktionen, men utmaningen med segregationen och kulturen med misstänksamhet mellan raserna fortsatte.

Den stora majoriteten av svarta sydafrikaner bodde i stadsdelar som vanligtvis hade byggts i utkanterna av övervägande vita städer, som Johannesburg. Soweto, en förkortning av South Western Townships, var den största. Vita personer besökte sällan de här stadsdelarna, och svarta som åkte till staden behandlades sällan som jämställda med de vita.

Frans och hans familj tillhörde en liten grupp från Soweto som hade tagit emot det återställda evangeliet under 1970-talet. Först gick de i Johannesburgs församling. Frans son Jonas minns att han gick upp klockan fyra på söndagarna för att familjen skulle hinna med

"Vi kanske inte har enats om sådant som händer utanför kyrkan, med politik och annat", säger han, "men vi är enade i fråga om läran."

Att vara pionjär inom rasintegration kunde också vara en känslomässig utmaning. Josiah Mohapi kommer ihåg att han hörde en sexårig vit pojke säga något

det första tåget till Johannesburg och sedan hinna gå den långa vägen till kyrkan innan mötena började klockan nio. Familjen var alltid tidig, men ibland var det svårt för barnen att hålla sig vakna under hela primärtiden!

Sydafrikas första svarta hjälpföreningspresident Julia Mavimbela deltar i första spadtagsceremonin för grensbyggnaden i Soweto 1991. (Se hennes berättelse i följande artikel.)

förolämpande om svarta personer som han träffade i kyrkan. "Ärligt talat blev jag arg", minns Josiah. Men sedan hörde han mamman säga till sin son: "Kyrkan är till för alla." Josiah kände sig tröstad av den påminnelsen och lugnade ner sig.

En gren i Soweto?

President Taim kände till de fysiska och känslomässiga utmaningar som de svarta medlemmarna hade. Han hade funderat på att öppna en gren i Soweto för att göra det lättare för dem att komma till kyrkan, men han ville inte att de skulle känna sig ovälkomna i Johannesburg. Han bestämde sig för att intervjua medlemmar från Soweto, Frans bland andra, för att få en känsla för vad de tyckte innan han gjorde något. De gav honom ett entydigt svar: "Vi vill gärna etablera kyrkan i Soweto!"

President Taim hittade erfarna ledare som kunde hjälpa de nyomvända. Han intervjuade över 200

FOTOGRAFI MED TILLSTÄND AV KYRKANS HISTORISKA BIBLIOTEK

medlemmar i Johannesburg och kallade till slut 40 att bli en del av den nya grenen tillräckligt länge för att utbilda pionjärgruppen av lokala ledare där.

"Vi kan bara förändra uppfattningar genom upplevelser. Vi behöver alla de här upplevelserna som får oss att förändras."

Precis som svarta medlemmar hade kommit till en annan del av staden och en annan kultur för att gå till Johannesburgs församling, behövde nu vita medlemmar anpassa sig till en ny miljö och kultur medan de verkade i Soweto. Det var inte alltid lätt. Maureen van Zyl, en vit medlem som hade kallats att verka som Primärs president, tyckte inte

det var konstigt när Sydafrikas nationalsång valdes som inledningssång i Hjälpföreningen en söndag. Men hon fick snart veta att svarta sydafrikaner såg nationalsången som en symbol för apartheid och att många svarta systrar kände sig kränkta av sångalet.

Både de svarta och de vita medlemmarna kunde lätt ha blivit missmodiga av sådana missförstånd, men de valde i stället att se dem som tillfällen till samtal och förbättring. "Vi pratade om allt möjligt", minns Maureen. "Vad som var stötande för svarta, och vad som var stötande för vita. Hur de gjorde saker och ting, och hur vi gjorde saker och ting. Så vi hade det bara trevligt medan vi lärde oss mer om varandra."

Allteftersom grenen i Soweto blev starkare och större, startades grenar i andra stadsdelar efte samma mönster. Khumbulani Mdletshe var en ung man som bodde i stadsdelen KwaMashu nära Durban. När han blev medlem i kyrkan 1980 bar han med sig en misstänksamhet mot vita, liksom nästan alla unga sydafrikanska svarta män på den tiden. Men upplevelserna han fick i den integrerade grenen förändrade hans perspektiv.

Limmet som binder människor samman

1982 inbjöds Khumbulani och flera andra unga män i hans gren till en konferens för unga ensamstående vuxna. Hans grens president, en broder som hette John Manford, ville att de unga männen skulle visa sig från sin bästa sida, men få av dem hade några fina kläder. Han tömde sin garderob och delade ut kostymer till de unga männen som de hade på sig under konferensen. Söndagen därpå hade president Manford på sig kostymen han hade lånat ut till Khumbulani. "Jag kunde inte fatta att en vit person hade på sig samma kläder som jag hade haft på mig", minns Khumbulani, "men det gjorde han. Han hjälpte mig att börja se vita på ett annat sätt än jag någonsin gjort tidigare."

Äldste Mdletshe, som nu är områdessjuttio, säger: "Vi behövde alla de här upplevelserna som fick oss att förändras."

Sydafrikas flagga antogs 1994 som en symbol för enighet efter borttagandet av apartheid. Det svarta, gula och gröna representerar Afrikanska nationalkongressen, och det röda, vita och blå representerar Boerrepublikerna.

FOTOGRAF AV JOHANNESBURGS TEMPELI SYDAFRIKA

Sydafrikas apartheid togs bort 1994. Fastän många församlingar i dag finns i områden som är övervägande vita eller övervägande svarta, innebär den nyvunna friheten ett ökande antal områden med blandad befolkning. Liksom pionjärerna i de första grenarna i de svarta stadsdelarna, tillber och arbetar medlemmar med olika bakgrunder tillsammans för att bygga upp Guds rike.

Sowetos nuvarande stavspremier Thabo Lebethoa säger att evangeliet är som ett lim som binder människor samman i tider av söndring. "Vi kanske inte har enats om sådant som händer utanför kyrkan, med politik och annat", säger han, "men vi är enade i fråga om läran." Med utgångspunkt i den gemensamma grunden kan människor lära av varandras olikheter medan de noga rådgör med varandra och lyssnar med andlig lyhördhet. "Något av det viktigaste med ledarskap är att lyssna på andra", säger president Lebethoa. "Lyssna så att du kan förstå. Lyssna så att du kan känna. Lyssna så att du kan få inspiration."

Thoba Karl-Halla, dotter till Julia Mavimbela som tidigt blev medlem i Sowetos gren, håller med om att man kan hindra oundviklig friktion från att utvecklas till plågsam söndring genom att lyssna. "Jag borde lyssna för att förstå den andra personens frustration som kanske lät som en förolämpning för mig", säger hon.

Äldste Mdletshe uppmanar sydafrikanska heliga i dag att finna styrka i sina olikheter, särskilt i rådsmöten. "Herren skulle ha tyckt om det", säger han, "att personer från olika situationer samlas vid bordet och pratar om de olika frågorna." Hans uppmaning till lokala ledare i kyrkan är att fortsätta bygga upp ledare med olika bakgrund, liksom den tidigare generationen stöttade honom. När det gäller att försöka nå nya områden och nya grupper, säger han, "så finns det inga erfarna personer. Men de får erfarenhet i kyrkan. Vi ger dem erfarenhet genom att dra in dem i händelsernas centrum och låta dem arbeta tillsammans." ■

Citatet är från intervjuer som hölls av författarna 2015.

Helande för det älskade landet: Julia Mavimbelas tro

Matthew K. Heiss

Kyrkans historiska avdelning

Julia Mavimbelas liv förändrades plötsligt 1955 när hennes make John dödades i en bilolycka. Bevisen vid olycksplatsen antydde att den andra inblandade personen, en vit man, hade svängt över på Johns körfält. Ändå bedömdes det att det inte var den mannens fel. I stället sa poliserna att svarta personer är dåliga bilförare, så John var den som ansågs ansvarig för kraschen.¹

Julia var 37 år, med fyra barn och ett på väg. Hon hade blivit illa behandlad av rasismen, polisen och rättssystemet. Men hon lärde sig så småningom att inte ge efter för bitterheten. I stället ägnade hon sig åt att bli helad och att hela sitt älskade land genom kristet tjänande. Det var hennes kärlek till landet, hennes tro på Gud och hennes hängivenhet mot att följa sin tros principer som gjorde det möjligt.

Julia föddes 1917 som det yngsta av fem barn. Julias far dog när hon var fem år. Hennes mor fick fostra barnen själv, och hon arbetade som tvätterska och hushållerska.

Julias mor var religiös och undervisade sina barn från Bibeln. "Mor hade lärt mig att svälja livets beska piller, och hon uppmanade mig att

Julia träffade och gifte sig med John 1946.

aldrig se tillbaka utan att se framåt", sa Julia. Julias mor insåg också vikten av utbildning och gjorde allt hon kunde med sina begränsade medel för att se till att hennes barn fick en utbildning.

Julia utbildade sig ytterligare och arbetade som lärare och skolrektor tills hon träffade och gifte sig med John Mavimbela 1946. John ägde en matvarubutik och ett slakteri. Julia övergav sitt yrke för att arbeta där. Tillsammans byggde de ett hem och fick barn. Livet var gott, trots apartheidrestriktionerna. Men allt det förändrades i och med Johns död.

Julia lät inrista följande ord på sin mans gravsten:

*I kärleksfull åminnelse av
John Phillip Corlie Mavimbela.
Av hans hustru och släktingar.
Men klumpen finns kvar.
Må hans själ vila i frid.*

Julia förklarade vad fjärde raden betydde: "När jag lät inrista det var klumpen som fanns kvar en klump av hat och bitterhet – mot mannen som hade orsakat olyckan, mot polisen som hade ljugit [och] mot domstolen som dömde min man som ansvarig för den olycka som tog hans

liv."² En av hennes största svårigheter var att övervinna bitterheten och ilskan.

Kort efter makens död, en natt fylld av "orolig sömn", hade Julia en dröm där John kom till henne, gav henne en overall och sa: "Sätt igång och arbeta." Hon beskrev resultatet av drömmen så här: "Jag hittade ett sätt att ta mig bort från oron under de där åren, och det var genom samhällsengagemang."

Tjugo år senare, i mitten av 1970-talet, hade de svartas reaktion mot apartheid förändrats från fredliga protester till våldsamma uppror. En av brännpunkterna för våldet var Soweto, där Julia bodde. Hon sa: "Soweto blev en helt förändrad plats än vad vi hade känt till – det var som att vara på ett slagfält."

Julia var rädd att hennes sår av bitterhet skulle rivas upp på nytt: "Det hade gått nästan 20 sedan Johns död, men jag kunde fortfarande känna smärtan från den tiden." I ett försök

Nedan: "Under apartheid skapade Julia en kommunal trädgård för att lära sina barn att "allt inte är förlorat". Till höger: Julia i sin traditionella zuludräkt, och när hon tjänar i Johannesburgs tempel.

att söka andligt helande, både för sig själv och sitt folk, tänkte Julia: "Om jag kan lära barnen att älska att arbeta med jorden så kanske inte allt är förlorat." Hon skapade en kommunal trädgård som symboliserade hopp för ett folk som bara hade känt rädsla och ilska.

När hon arbetade med sina barn i trädgården, sa hon till dem: "Vi gräver i bitterhetens jord, slänger ner ett frö av kärlek och ser vilka frukter det kan ge oss. ... Kärleken kommer inte om vi inte förlåter andra."

Hon sa: "Jag visste djupt inom mig att jag löste upp min egen bitterhets jord när jag förlät dem som hade sårat mig." Den klump av bitterhet som hade blivit kvar efter Johns död började lösas upp.

1981 blev Julia introducerad till kyrkan. Missionärerna, som utförde samhällstjänst i Soweto, upptäckte ett center för pojkar som var i desperat behov av reparation. De tillbringade flera veckor med att städa byggnaden.³

En dag blev Julia ombedd att tjäna vid samma pojklubb. När hon kom dit blev hon förbluffad över att se "två vita killar som körde ner sina spadar i den bruna jorden". Missionärerna frågade om de fick komma hem till henne och ge henne ett budskap. Tre dagar senare kom äldsterna David McCombs och Joel Heaton i sina missionärskläder och namnbrickor.

Julia sa att de två första missionsnärlekslektionerna "gick in i ena örat och ut genom det andra". Men under sitt tredje besök frågade missionärerna om fotot av Julia och John på väggen. Hon sa att hennes man var död, och missionärerna kände sig manade att berätta för henne om frälsningsplanen och dop för de döda. Hon säger: "Då började jag lyssna, på riktigt, med hjärtat. ... När missionärerna undervisade om principen om eviga relationer fick jag en känsla av att här är sättet för mig att vara med mina föräldrar och min man." Julia döptes fem månader senare.

En månad efter sitt dop talade Julia vid en stavskonferens. "När jag gick fram till talarstolen", sa hon, "tror jag att de flesta blev chockade. Det var första gången de såg en svart person tala under en konferens – kanske första gången vissa såg en svart person tala till en åhörarskara." Hon kände sig manad att tala om sin makes död och de svåra år som hon hade haft. Hon beskrev sin bitterhet och hur hon "till slut hittade kyrkan som kunde lära mig att verkligen förlåta".

Men hennes svårigheter med missförstånd och fördomar var inte över i och med borttagandet av apartheid 1994.

Äldste Dale G. Renlund i de tolv apostlarnas kvorum berättade i sitt tal "Sista dagars heliga ger inte upp" under generalkonferensen i april 2015 om något som Julia och hennes dotter Thoba upplevde när de "inte behandlades med vänlighet av en del vita medlemmar". Thoba klagade över hur de behandlades. Det som lätt kunde ha blivit en ursäkt att lämna kyrkan, blev i stället ett ovärderligt undervisningstillfälle. Julia svarade: "Men Thoba, kyrkan är som ett stort sjukhus och vi är alla sjuka på vårt eget sätt. Vi kommer till kyrkan för att få hjälp."⁴

Julia upptäckte att helandet var möjligt tack vare Jesu Kristi evangelium, inte bara för henne själv utan också för hennes land. Hennes tjänande i Johannesburgs tempel lärde henne att i templet "råder det ingen rasåtskillnad. Det finns ingen engelska. Det finns ingen situ eller zulu. Man får en känsla av enighet."

Julia Mavimbela dog den 16 juli 2000. ■

SLUTNOTER

1. Om inget annat anges kommer citaten från "Mother of Soweto": Julia Mavimbela, *Apartheid Peace-Maker and Latter-day Saint*", av Laura Harper, opublicerat manuskript, kyrkans historiska bibliotek.
2. I Harpers text används det engelska ordet *lamp* i stället för *lump* [klump]. Men Thoba bekräftade att ordet som står inristat på gravstenen är *lump*.
3. Från David Lawrence McCombs, intervju med författaren, 25 aug. 2015.
4. Dale G. Renlund, "Sista dagars heliga ger inte upp", *Liahona*, maj 2015, s. 57.

Desideria Yáñez:

EN PIONJÄR BLAND KVINNOR

Clinton D. Christensen

Kyrkans historiska avdelning

*Efter att en dröm
lett henne till det
återställda evan-
geliet blev den
här tidiga sista
dagars heliga
från Mexiko en
trofast pionjär i
kyrkan.*

En natt i början av 1880-talet sov Desideria Yáñez bekvämt i en pueblo på de kaktuskantade kullarna i Nopala, Mexiko. Medan hon drömde såg hon ett häfte med titeln *Voz de Amonestación* (*En varningens röst*) som skulle förändra hennes liv och stärka hennes andlighet. När hon vaknade visste hon att männen som publicerade häftet fanns i Mexico City.¹ Hon insåg också att det var fysiskt omöjligt för henne att åka de 12 milen till staden, men hon var fast besluten att följa intrycken hon hade fått under drömmen och hitta en lösning.

En familjs tro

Desideria pratade med sin son om drömmen. Han trodde på henne och reste till Mexico City i hennes ställe. Han började ivrigt prata med personer där. Så småningom träffade han en medlem i kyrkan som hette Plotino Rhodakanaty, som hänvisade honom till Hotel San Carlos.²

På hotellet träffade José äldste James Z. Stewart som rättade tryckeriets korrektur av Parley P. Pratts *Voz de Amonestación*, samma häfte som Desideria hade sett i sin dröm. När José hade pratat med äldste Stewart om Desiderias dröm gav missionären José några andra häften från kyrkan eftersom *Voz de Amonestación* inte var färdig, och äldste Stewart antecknade det intressanta samtalet i sin dagbok.³

Många dammiga mil senare återförenades José och hans mor. När Desideria fick höra att häftet existerade visste hon att drömmen var sann. Hon studerade noga häften som José hade tagit med sig, och evangeliets grundläggande lärosatser som de innehöll berörde henne. Hon ville bli döpt.

Funnen av en missionär

Eftersom äldste Stewart fortfarande höll på med *Voz de Amonestación* skickades äldste Melitón Trejo, en missionär från Spanien, till

Nopala för att träffa Desideria och José. Den 22 april 1880 döpte äldste Trejo Desideria Quintanar de Yáñez, José María Yáñez och José's dotter Carmen. Desideria var den tjugoundra personen som döptes i Mexikokommissionen och den första kvinnan i centrala Mexiko.⁴

Senare den månaden åkte José tillbaka till Mexico City och kom sedan hem med tio exemplar av *Voz de Amonestación*. Äntligen fick Desideria se häftet från sin dröm. För henne var häftet en fysisk påminnelse om hur Herren hade nått ut till henne personligen och fört henne till det återställda evangeliet.

Den första Mormons bok på spanska

Vid 72 års ålder blev Desiderias hälsa sämre. 1886 kunde hon inte längre lämna sin lilla bostad i San Lorenzo nära Nopala. En hemsk kväll bröt tjuvar sig in i hennes hem, misshandlade henne och kom iväg med 3 000 dollar.⁵ Desideria överlevde. I stället för att bli förtvivlad väntade Desideria i tro på Herrens hjälp. Hon hade redan lärt sig av sin dröm att Herren var medveten om hennes situation.

I oktober 1886 kom en apostel och två missionspresidenter oväntat och besökte området. José Yáñez berättade för dem om moderns lidande. Bröderna begav sig snabbt hem till Desideria. Desideria blev förtjust över att få träffa äldste Erastus Snow i de tolv apostlarnas kворum och att han lade händerna på hennes huvud och gav henne en prästadömsvälsignelse.

Under brödernas besök överraskade den nye missionspresidenten Horace Cummings henne med viktiga nyheter. Han sa att den första översättningen av Mormons bok på spanska nästan var klar i Salt Lake City. Desideria bad genast om att få ett exemplar av denna heliga skrift.

En månad senare kom president Cummings tillbaka till Desideria med ett exemplar. Om den upplevelsen skrev han: "Besökte gamla syster Yáñez som är invalidiserad och gav henne en oinbunden Mormons bok som jag hade skickat efter från Utah. Det var den första på spanska som har tagits emot i Mexiko. ... Hon verkade vara mycket nöjd med den."⁶ Det här var sista gången en missionär besökte Desideria under hennes livstid.

Isolerad men inte glömd

1889, bara tio år efter att det återställda evangeliet hade kommit till centrala Mexiko, hade kyrkans ledare känt sig manade att använda en del av kyrkans begränsade medel och grunda kolonier i norra Mexiko. Medlemmarna nära Mexico City, omkring 160 mil från kolonierna, kände sig som får utan herde när missionärerna åkte norrut. Även om Desideria var omgiven av sin familj så visste hon att de var tvungna att utöva evangeliet i isolering. Det innebar att hon aldrig skulle få möjlighet att vara med i Hjälpföreningen eller ta emot templets välsignelser medan hon levde.

Men hon visste att Herren kände henne. Genom sina tjänare hade Herren visat sin önskan att tjäna den enskilde i sin hjord. Tack vare sin dröm, prästadömsvälsignelsen och Mormons bok kunde Desideria vittna om sin absoluta visshet om att Gud brydde sig om hennes andliga och timliga behov. Den kunskapen hindrade inte prövningar och svårigheter att inträffa i hennes liv, men den gav henne tillit till att Herren alltid skulle lätta på hennes bördor.

Ett bestående arv

1903 återvände missionärer till södra Mexiko för första gången sedan 1886. De träffade José som sammanfattade Desiderias uthållighet till slutet och hennes arv av tro genom att säga att både hans fru och mor "dog starka i mormonismens tro" och att han hade "hopp om att dö i mormonismen".⁷

Efter sin dröm kom Desideria in på evangeliets väg och blev en latinamerikansk pionjär i kyrkan. Trons frö som hade planterats genom en dröm 1880 hade inte varit förgäves. Det grodde medan Desideria ingick i dopets förbund och uthärdade sina prövningar i tro. Det skulle ha varit lätt för Desideria

att tyna bort andligt sett eftersom hon och hennes familj fick utöva evangeliet isolerade från resten av kyrkan, men hon förblev trofast. Hon visste att Gud brydde sig om och vakade över hennes lilla del av världen.

Fastän hon inte kunde lämna hemmet blev hon ett exempel på tro, ihärdighet, lydnad och styrka, inte bara för sin familj utan också för var och en av oss medan vi strävar efter att föra pionjärandan vidare. ■

SLUTNOTER

1. Se Alonzo L. Taylors missionsdokument, 10 juli 1903 och Mexican Mission Manuscript History and Historical Reports, 7 juli 1903, kyrkans historiska bibliotek, Salt Lake City.
2. Se Taylors missionsdokument, 10 juli 1903 och James Z. Stewarts dokument, 17 feb. 1880, kyrkans historiska bibliotek.
3. Se Stewarts dokument, 17 feb. 1880.
4. Se Moses Thatcher, dagbok, 20 nov. 1879 och Stewarts dokument, 26 april och 20 juni 1880, kyrkans historiska bibliotek. Desideria var den första kvinnan som döptes efter att Mexikokommissionen hade bildats 1879 i Mexico City. Men en kort mission till Hermosillo i norra Mexiko 1877 resulterade i att fem personer döptes i en närliggande by, bland andra Maria La Cruz Paros, den första kända mexikanska kvinnliga medlemmen. Mexikokommissionens officiella uppteckningar som Moses Thatcher nedtecknade, listar Desideria Yáñez som den första kvinnliga omvända, när hon egentligen var den andra. Se även Louis Garff Reminiscences, odaterad, kyrkans historiska bibliotek.
5. Se Horace H. Cummings dokument, 24 okt. 1886, kyrkans historiska bibliotek.
6. Cummings dokument, 29 nov. 1886.
7. Taylors missionsdokument, 10 juli 1903.

Fostran av vår son i PARTNERSKAP MED GUD

Kami Crookston

Min vision av föräldraskap handlade om barn som uppförde sig oklanderligt och alltid var fint klädda och aldrig blev smutsiga. Jag insåg snabbt att den bilden jag omhuldade var en fantasi. Jag har lärt mig acceptera mitt stökiga hus och rinnande näsor, för jag vet att de medför de underbaraste välsignelser jag någonsin kan få. Men det jag aldrig kunde ha föreställt mig var svårigheten jag upplevde med att fostra mina barn, särskilt min son Brad.

Brad kom till livet lika oskyldig som alla andra barn, men det dröjde inte länge förrän vi insåg att han var annorlunda. Han kunde inte vara med på barntillsynen utan min man eller mig eftersom han var för aggressiv. När han blev äldre och lekte med andra barn behövde han konstant tillsyn. När vi sökte hjälp blev vi tillsagda att vi bara behövde vara mer bestämda mot honom. Vi gjorde allt vi kunde komma på: Vi sökte på internet, läste böcker om föräldraskap och rådfrågade läkare och släktingar. När Brad slutligen började skolan blev han diagnostiserad med hyperaktivitetssyndrom med uppmärksamhetsstörning (ADHD), och en mängd andra problem.

För första gången började vi hoppas. Nu när vi hade en diagnos kunde vi påbörja en behandlingsplan. Vi hoppades att Brad skulle reagera positivt på en medicin som hade hjälpt andra. Tyvärr var Brads uppförande med medicinen värre än utan den, så vi var tvungna att sluta med den. Jag kände mitt sista uns av hopp försvinna.

En dag när Brad var sex år hade han ett av sina många dagliga utbrott. Jag ville ge upp. Jag gick in i mitt rum för att få vara ifred en stund och tårarna rann nerför kinderna. Jag bad om styrka att kunna hantera det förestående jobbet med att lägga honom. Hur skulle jag kunna fortsätta

*När jag lärde
mig använda
de andliga
resurser som
finns tillgäng-
liga för mig
kom en mängd
tankar om
hur jag kunde
hjälpa min son
och hantera
min egen
prövning
bättre.*

*Min man
och jag hade
forskat efter
och upp-
täckt många
resurser som
kunde vara
till hjälp, men
vi glömde den
viktigaste:
bönen.*

så här, dag efter dag? Det kändes som om jag hade passerat det outhärdliga. Förstod min himmelske Fader hur svårt det var? Om han verkligen älskade mig, resonerade jag, skulle han ta bort bördan från mig och ge min son ett normalt liv. De här tankarna och känslorna omgav mig när prövningen jag hade bara verkade bli värre i stället för bättre.

Prövningarnas sanna natur

Jag trodde jag förstod vad prövningar var. Det var meningen att vi skulle gå igenom dem som när en kruka bränns i en ugn. Vi skulle gå in och ut ur elden, och sedan skulle livet återgå till det normala tills det var dags för nästa omgång av hetta och hårdning. Men jag hade haft den här prövningen i årtal, och den skulle inte försvinna. Jag kände hur bördan tyngde ner mig, och känslan av hopplöshet tog ner mig på knä.

Jag förstod då att platsen jag behövde gå till för att få tröst och förståelse var templet. Genom inspiration insåg jag att vi inte kan välja vilka prövningar vi får i det här livet eller hur länge de varar. Det vi kan kontrollera är hur vi tänker och handlar när prövningarna kommer.

Jag insåg att anledningen till att jag tyckte synd om mig själv var för att jag tillät mig att göra det. Det första jag bestämde mig för att göra var att stoppa alla negativa tankar som kom, som "det är orättvist", "jag kan inte göra det här", "varför kan inte Brad vara normal?" eller den värsta, "jag är en så dålig mamma". Jag arbetade hårt för att stoppa de negativa tankarna i huvudet, och jag såg att min riktiga röst blev mer tålmodig i min behandling av alla mina barn.

Jag uppmuntrade också positiva tankar. Jag började tänka: "Det går jättebra", och jag gav mig själv en komplimang, som "Du höjde inte rösten och skrek inte. Bra jobbat!"

Lita på Gud

Efter en särskilt jobbig dag bad jag min man att ge mig en välsignelse. Under välsignelsen blev jag påmind om att jag är en dotter till Gud, att han är medveten om mig och mina behov, och att min son är en son till Gud. Brad var Guds son först, och min man och jag var i ett partnerskap med Gud å Brads vägnar. Jag insåg att jag inte hade använt alla redskap som det partnerskapet förde med sig. Min man och jag hade forskat efter och upptäckt många resurser som kunde vara till hjälp, men vi glömde den viktigaste: bönen.

Jag började be varje dag om hur jag kunde hjälpa Brad. När han fick ett känslomässigt utbrott bad jag en snabb bön om inspiration innan jag tog tag i situationen. När jag litade till Gud för att få stöd och inspiration om min son fick jag en glimt av vad jag kunde vara och vad jag kunde göra för honom. Jag strävade efter att följa Almas ord: "Och detta är min glädje, att jag kanske kan bli ett redskap i Guds händer" (Alma 29:9).

Förändringarna var omedelbara. Jag fick en uppsjö av idéer och sätt att hjälpa Brad. Jag använde hemaftnarna som ett redskap och bad om idéer om vad jag skulle undervisa om. Jag läste också skrifterna med större uppmärksamhet och insåg vilka underbara råd till föräldrar som de innehåller. Jag började fyllas av hopp och tröst.

När jag fortsatte tillämpa tanken att min man och jag är i ett partnerskap med Gud

som föräldrar till våra barn och använda redskapen han har gett oss började jag lita på Gud mer och mer. Jag insåg att min kunskap om föräldraskap hade sina begränsningar, men en kärleksfull himmelsk Fader, som vet allting och älskar min son mer än jag, kunde hjälpa mig bli en bättre och starkare mamma. Och fastän det fortfarande är svårt ibland så vet jag vart jag ska vända mig för att få hjälp. Jag förstår nu att vissa prövningar kanske inte har någon tidsbegränsning, men om jag håller blicken fäst på evigheten hjälper Gud mig.

Gläds åt de små ögonblicken

När det var svårt lärde jag mig att ta tid att glädjas åt de små ögonblicken – gåvorna – som vi får. När min son inte kan låta bli att ge mig en puss är jag tacksam. När jag såg min son åka buss utan någon att sitta med kände jag mig välsignad av skriftstället som jag kom att tänka på: "Jag skall gå framför ert ansikte. Jag skall vara på er högra sida och på er vänstra, och min Ande skall vara i era hjärtan och mina änglar runtomkring er för att upprätthålla er" (L&F 84:88). Jag insåg att Brad inte var ensam och aldrig skulle vara det.

Vi är en evig familj, och med hjälp av de personer som älskar oss och med vår kärleksfulle himmelske Fader som vakar över oss, kan jag uppskatta de små gåvorna som jag får dagligen och känna den glädje och lycka som det är meningen att vi ska ha. Och med de små välsignelserna och Herrens hjälp kan jag bli den som det är meningen att jag ska vara, oavsett hur lång tid det tar. ■

Författaren bor i Utah, USA.

När Murilo döptes som sextonåring var hela hans familj emot det. När han fick en missionskallelse kastade hans föräldrar bort hans kyrkkläder och hindrade honom från att gå ut som missionär. Han hjälpte så småningom till att föra in sin familj i kyrkan, men han kände sig ändå ovärdig för att han inte hade tjänat som missionär.

CODY BELL, FOTOGRAF

Murilo Vicente Leite Ribeiro

Goiânia, Brasilien

Det var svårt för mig att vara en ung man och inte gå ut som missionär. Jag kände mig underlägsen mina vänner som redan hade åkt ut som missionärer, och jag kände mig ensam i kyrkan. En del trodde att jag inte blev missionär för att jag var ovärdig. Men jag gjorde mitt bästa för att hålla fast vid min tro.

Flera år senare träffade jag äldste Jairo Mazzagardi i de sjuttios kворum när han kom för att omorganisera vår stav. Han frågade mig om min mission.

”Jag var aldrig missionär”, sa jag och började gråta.

”Broder Murilo”, sa han, ”se inte tillbaka, se framåt. Den som ser tillbaka går tillbaka, och den som ser framåt går framåt. Du är ren.”

Det kändes som om en oerhört tung ryggsäck hade lyfts bort från axlarna.

Han bad mig att komma tillbaka med min fru och kallade mig att verka som stavs-president.

Läs mer om Murilos berättelse i *Liahona* på lds.org/go/71738.

Jag började köra "jeepney" och arbeta som försäljare för att kunna ta hand om våra grundläggande behov.

TOMHÄNT MEN FULL AV TRO

När jag hade avslutat mitt arbete som missionär i Filippinernamissionen Cagayan de Oro var jag fast besluten att följa profetens och apostlarnas råd att gifta mig i templet. De flesta av mina släktingar och vänner som inte tillhörde kyrkan, och även några medlemmar, sa att jag borde ta en universitetsexamen först eller ha ett bra jobb innan jag tänkte på äktenskap. Jag hade varken eller när jag förlovade mig.

Jag var nervös, men jag påmindes om en berättelse om president Gordon B. Hinckley (1910–2008) när han fick sin missionskallelse till England. Han förberedde sig för att åka dit mitt under ekonomiska svårigheter och problem som bekymrade honom. Precis innan han åkte iväg fick han ett kort av sin far där det stod: "Var inte rädd. Tro endast" (Mark. 5:36). Jag tänkte också på min biskops

ord: "Ha tro. Gud hjälper dig." De här orden gav mig mod och styrka att fortsätta.

Fastän jag var tomhänt gifte jag mig med min underbara fästnö i Manilas tempel. Kort därefter började jag arbeta för ett företag som krävde att jag arbetade på söndagar. Jag ville helga sabbatsdagen, så den anställningen varade inte länge. Många undrade varför jag hade sagt upp mig från mitt jobb, men jag kämpade vidare och upprepade orden "Ha tro. Gud hjälper dig."

Jag började köra "jeepney" och arbeta som försäljare för att kunna ta hand om våra grundläggande behov och förbereda för vårt första barns ankomst. Min fru märkte hur trött jag blev av att försöka försörja oss. Hon sa att jag behövde fortsätta studera, men jag tänkte att det skulle vara svårt att arbeta, tjäna i kyrkan och studera.

Jag hade rätt. Det *var* svårt. Men vi gjorde vårt bästa för att hålla buden. Vi hade ofta ont om pengar, men med hjälp av kyrkans ständiga utbildningsfond fick jag min utbildning klar innan det andra barnet föddes. Jag fick jobb som gymnasielärare och blev så småningom seminarie- och institutsamordnare.

Genom att följa råd från profeten och andra ledare i kyrkan insåg jag att äktenskapet ger möjlighet till andlig tillväxt och mognad. Jag har väl-signats tack vare mitt äktenskap och evangeliet.

Vi behöver inte vara rädda ens under de svåraste omständigheter. Vi behöver bara göra vårt bästa och komma ihåg de här orden: "Ha tro. Gud hjälper dig." ■

Richard O. Espinosa, Tarlac City, Filippinerna

TRÖSTAD EFTER ETT MISSFALL

I nittonde veckan av min fjärde graviditet vaknade jag en natt med en liten blödning. Jag blev orolig när det inte slutade blöda, så jag bestämde mig för att åka till akuten.

Under den långa vägen till sjukhuset hoppades och bad jag att allt skulle vara okej. I värsta fall, tänkte jag, skulle läkaren ordinera flera dagars sängliggande.

När jag hade kommit till sjukhuset gjorde sjukhuspersonalen flera tester. De upptäckte att barnets hjärta inte slog. Diagnosen var "missfall". Läkaren kunde inte göra något mer just då, så han lät mig åka hem från sjukhuset.

När jag åkte hem var jag ledsen och rädd. Jag kunde inte sova den natten. När jag gick upp morgonen därpå kände jag mig manad att gå på en tidig morgonsession i templet.

I slutet av sessionen tittade jag ner på vigsel- och förlovningsringarna på ringfingret. De hade tillhört min farmors mor, som jag hade fått mitt namn efter. Hon dog när jag var fem år och jag hade nyligen läst hennes livshistoria. Jag mindes att hon hade upplevt många missfall efter att hon hade fyllt 20.

Hela morgonen hade jag kämpat mot tårar av sorg och rädsla, men i det ögonblicken kände jag en våg

av lugn. Jag kände mig tröstad. Min farmors mor hade haft liknande prövningar i sitt liv, och Frälsaren hade hjälpt henne. Jag kände att han skulle hjälpa mig också.

"Han skall ta på sig deras skröpligheter så att hans inre kan fyllas av barmhärtighet i köttet, så att han i köttet kan veta hur han skall bistå sitt folk i enlighet med deras skröpligheter" (Alma 7:12).

Jag är djupt tacksam för friden jag får när jag besöker templet, för ett arv av trofasta förfäder och mest av allt för Frälsaren Jesu Kristi försoningsoffer. ■

Emily Miller, Texas, USA

Mina vigsel- och förlovningsringar hade tillhört min farmors mor. Jag mindes att hon hade upplevt många missfall.

OM ATT GE SKJUTS OCH SPRIDA EVANGELIET

Bilturen genom den engelska landsbygden var lugn och fridfull på vägen till kyrkan en söndagsmorgon. Jag fick syn på en äldre kvinna på sidan av vägen. Jag behövde bestämma snabbt om jag skulle stanna och fråga om hon behövde skjuts.

Jag kände att jag skulle stanna. Hon sa att hon hette Mary och att hon precis hade kommit till den här platsen. Jag insåg att några sekunder senare för henne och några sekunder tidigare för mig och vi skulle ha missat varandra. Det var i precis rätt tid!

Hon talade om för mig vart hon skulle, och det låg nära kyrkan. Jag sa att jag på väg till kyrkan och frågade om hon hört talas om den. Hon sa att hon trodde på Frälsaren men inte

kände till så mycket om sista dagars heliga. Under färden berättade jag om evangeliet för henne.

När jag släppte av henne sa jag att jag kunde skjutsa tillbaka henne efter kyrkan. Hon tackade ja och vi kom överens om att träffas i kyrkan. När jag kom in letade jag upp missionärerna och bad om en Mormons bok som jag kunde ge till henne. När hon senare kom till kapellet var medlemmarna vänliga och vittnade om evangeliet för henne.

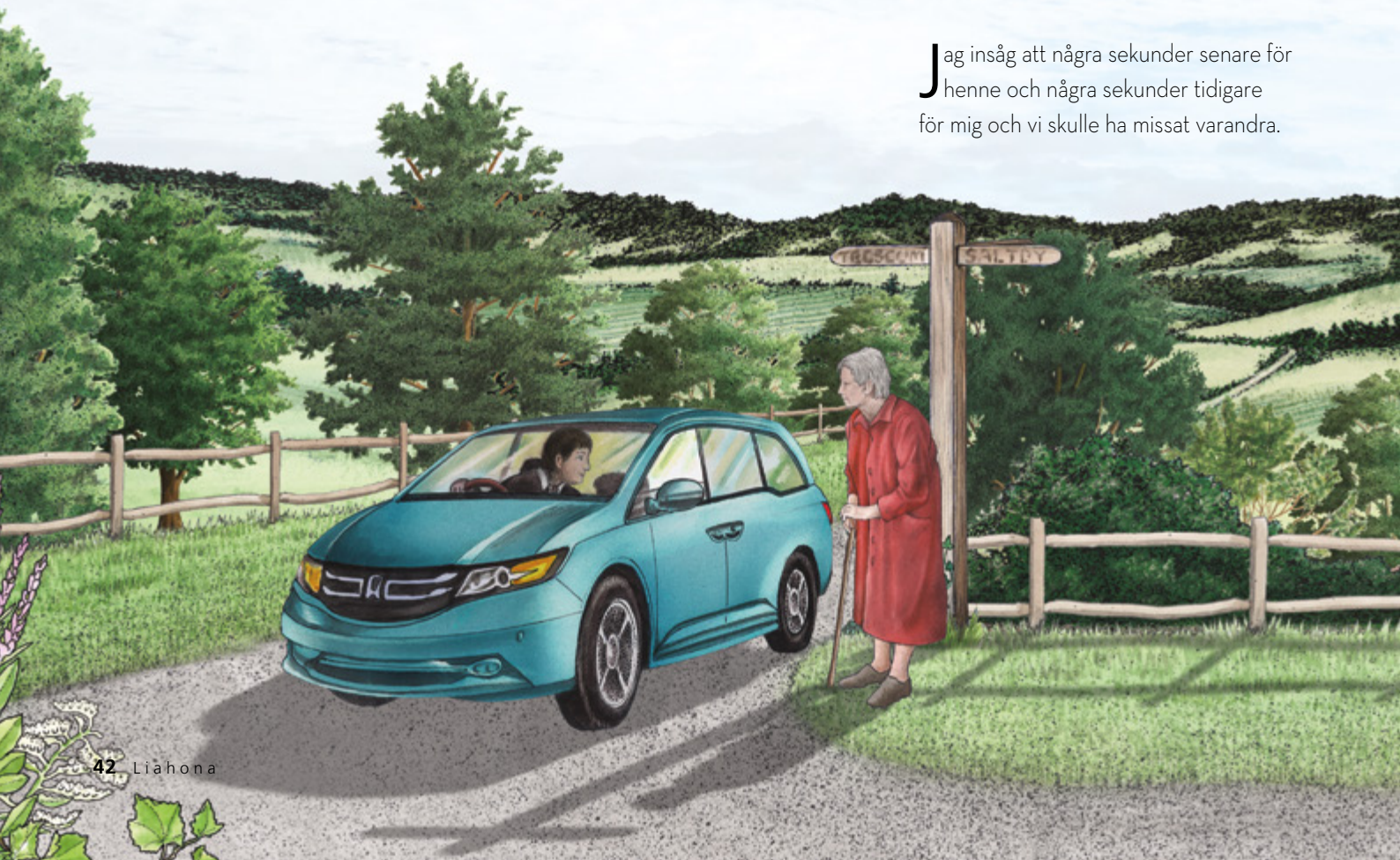
På vägen tillbaka sa jag till Mary att hon kunde lära sig mer om Jesus Kristus genom att läsa Mormons bok. Jag berättade också var hon kunde hitta berättelsen om när Frälsaren besökte nephiterna. Hennes möte

med sista dagars heliga hade varit kort, men jag visste att hon hade känt något. Jag släppte av Mary där vi hade träffats. Jag förväntade mig inte att få se henne igen.

När jag körde hem från jobbet dagen därpå tog jag en omväg och körde en väg som jag vanligtvis inte brukar ta. Till min förvåning såg jag Mary igen! Hon log när hon fick syn på mig. Jag var glad att ge henne skjuts igen.

Jag har inte sett Mary sedan dess, men när jag tänker på den här upplevelsen är jag tacksam för att Herren gav mig en möjlighet att berätta om evangeliet. Jag vet att Herren välsignar oss med sitt fullkomliga tidschema. ■
Michael Curran, Gloucester, England

Jag insåg att några sekunder senare för henne och några sekunder tidigare för mig och vi skulle ha missat varandra.

ÄNGLAR FÖRDE IN LJUS I MITT HEM

En söndagsmorgon blev jag tillfrågad om jag ville ha hemlärare som kom och besökte mig. Jag var nyskild och hade svårt att hantera mitt nya liv som ensamstående mamma till två små barn. Jag sa att jag skulle uppskatta en besök. Just då var jag bitter över min situation och kände mig ensam i mina svårigheter.

Veckan därpå kom två goda bröder hem till mig. Under sitt besök ställde de de vanliga frågorna och gav ett kort budskap till mig och barnen.

Sedan sa de här goda bröderna: "Syster Nereida, vad kan vi göra för att hjälpa dig?"

Utan att tänka så mycket på det sa jag att glödlamporna ovanför trapporna upp till övervåningen var trasiga.

Jag hade nya glödlampor, men jag nådde inte upp för att byta glödlamporna, och jag var rädd för att använda stegen på trapporna. Jag sa också att lyktorna på baksidan av huset var trasiga.

De ställde sig genast upp. En av dem gick ut till sin bil och återvände med en verktygslåda. Han var bortåt två meter lång, så han gick uppför trapporna och bytte glödlampan utan problem. Under tiden gick hans kamrat ut på bakgården och upptäckte att sladdarna var felkopplade. Han rättade till det på nolltid.

Jag har varit så tacksam mot mina hemlärare under årens lopp för deras enkla gärning av vänlighet, kärlek och hängivenhet, och för det underbara

som de lärde mig. Mina hemlärare var verkligen änglar som inte bara förde in ljus i vårt hem utan också evangeliets frid, hopp och trygghet, som skingrar allt slags mörker. ■

Nereida Santafe, Gran Caracas, Venezuela

DET ENDA SOM RÄDDADE MIG

Shuho Takayama, berättad för
Ana-Lisa Clark Mullen

Golf är en populär sport i Japan, så jag började spela när jag var 14 som ett sätt att vara tillsammans med min far. Ända från början tyckte jag det var roligt, och så småningom började jag träna själv och spela i golflaget i mitt gymnasium. Jag blev vän med mina lagkamrater och tränare som uppmuntrade mig att förverkliga min dröm att bli professionell golfspelare.

Jag arbetade hårt, inte bara med golfen utan också mina studier, så jag tog examen bland de bästa i min klass.

När jag började på universitetet hade jag en bra relation till min golftränare och mina lagkamrater. De var bättre än jag så jag gjorde allt jag kunde för att hålla jämna steg med dem. Några av lagmedlemmarna kommenterade mitt unika förnamn, Shuho. Jag sa att min koreanska mormor gav det till mig och att det betyder "vackert berg" på koreanska. Från det ögonblicket kände jag att deras inställning till mig förändrades. Den färgades av den generationer

**En oväntad
vänskap hjälpte
mig att vända
mitt liv från
mörker till ljus.**

långa spänningen mellan en del i Japan och Korea.

De började kalla mig "den koreanske killen" och sa att jag skulle skada universitetets goda namn. I stället för att låta mig träna med dem tvingade de mig att städa toaletterna.

Det blev alltmer stressande att vara med dem. Eftersom jag var långt hemifrån kändes det som om jag bara hade mig själv. Jag försökte hålla fast vid min dröm och komma på god fot med min tränare och laget, men efter två år stod jag inte ut med deras tuffa behandling längre utan återvände hem.

Det var en mörk tid för mig. Stressen hade både en psykisk och fysisk inverkan. Mitt självförtroende hade blivit knäckt efter de där två åren. Min dröm om att bli golfspelare hade gått upp i rök. Jag visste inte vad jag skulle göra med mitt liv. Och jag var arg. Jag var arg på alla: tränaren, mina lagkamrater och mina föräldrar. Jag var så arg att mina tankar skrämde mig. Jag hade inga vänner och jag kunde inte lita på eller umgås med andra. I sex månader gick jag bara hemifrån för att träna på gymmet.

Under den här mörka tiden i mitt liv blev jag vän med Justin Christy, som jag träffade på gymmet. När jag såg honom första gången trodde jag att han var en utbytesstudent. Jag var tveksam till att prata med honom tills jag såg honom prata med någon på gymmet och blev förvånad över att han pratade japanska. Jag kunde fortfarande inte lita på någon, men han föreslog att vi skulle träna tillsammans. Han var annorlunda på något sätt, men då förstod jag inte vad det var.

Jag kände mig lugn när jag var med honom. Jag började se fram emot våra träningspass. Jag hade träffat någon som jag kände att jag kunde lita på som vän.

Efter att ha tränat tillsammans i flera månader bjöd Justin med mig till en middagsgrupp som han gick regelbundet till. Jag var tveksam, men efter att ha blivit inbjuden flera gånger bestämde jag mig för att gå till något som visade sig vara en middag för unga ensamstående vuxna hemma hos Richard och Corina Clark. De hälsade mig varmt välkommen när jag kom hem till dem, broder Clark på japanska och syster Clark på engelska. Jag förstod inte vad hon sa, men jag försökte svara. Flera av dem som var där pratade inte japanska, men de var en grupp som gillade att ha kul, och de var varma och vänliga. Det blev många skratt.

Jag började vara med på andra aktiviteter för unga ensamstående vuxna och hade aldrig haft så roligt med andra i hela mitt liv. Jag undrade vad det var med de här människorna som gjorde dem så trevliga och vänliga.

Vid ungefär samma tid frågade Justin vad jag ville göra med mitt liv. Jag blev överraskad av att inse att mina mål hade börjat förändras. Jag sa att jag ville lära mig engelska och att jag ville vara vän med alla, precis som han. Han berättade om

Jag bestämde mig för att jag ville hjälpa till att rädda personer som var i samma situation som jag.

gratis engelskalektioner i hans kyrka. Jag gick till lektionerna och träffade missionärerna. Fastän jag aldrig hade tänkt på Gud kände jag att jag borde lyssna på missionärerna. De undervisade om evangeliets grundläggande lärosatser och ringde mig nästan varje dag. De blev goda vänner till mig, och det gjorde mig mycket glad eftersom jag inte hade så många vänner än.

Jag började träffa många medlemmar i kyrkan som var med på missionslektionerna och jag blev god vän med dem. De undervisade mig om evangeliet och var exempel för mig. Justin berättade om Mormons bok och återgav berättelser från den så att jag ville läsa den själv. En annan vän, Shingo, som har sinne för detaljer, förklarade lärosatserna på ett sätt som var lätt för mig att förstå. Han vittnade alltid om lärosatserna i slutet av våra samtal.

Jag hade hittat något som jag trodde på och en plats som jag kände att jag tillhörde. När jag hade döpts och konfirmerats började jag fundera över att gå ut som missionär, men det kändes som om två år var för mycket. Jag pratade med många om att tjäna som missionär, särskilt mina vänner som hade kommit hem från sina missioner. Jag tänkte mycket på det och insåg att evangeliet var det enda som kunde ha räddat mig.

Jag vet att Gud har gett mig allting: mina drömmar, mitt hopp, mina vänner och speciellt kärlek. Evangeliet hjälpte mig att komma ut ur mörkret och in i ljuset. ■

Författaren bor i Tokyo, Japan.

VAR ETT EXEMPEL

”Var och en av oss kom till jorden med Kristi ljus.

När vi följer Frälsarens exempel och lever som han levde och som han lärde, brinner det ljuset inom oss och lyser upp vägen för andra. ...

Jag är övertygad om att det inom vår inflytandesfär finns de som är ensamma, de som är sjuka och de som är nedslagna. Vi har tillfälle att hjälpa dem och upplyfta dem.”

Se president Thomas S. Monson, ”Var ett föredöme och ett ljus”, *Liahona*, nov. 2015, s. 86.

Hur jag spred evangeliet till Shuho

Justin Christy

När jag träffade Shuho på gymmet sa han att han ville lära sig engelska och åka iväg på ett utbytesprogram och spela golf. Jag berättade för honom om engelskalektionerna i kyrkan, men det tog flera veckor innan vi kunde vara med. Under tiden, medan vi tränade tillsammans, pratade vi mycket om olika evangelieämnen, om Mormons bok och om livet i allmänhet.

Den vänskap och de exempel som medlemmarna i kyrkan visade fångade hans uppmärksamhet och hjälpte honom att lära sig mer om evangeliet. Det är Anden som leder till omvändelse. Allt vi gör är att leverera budskapet och stötta andra när de väljer själva.

Det brukade vara stressande för mig att tänka på hur jag skulle sprida evangeliet. Men jag har upptäckt att om vi bara öppnar munnen vid rätt tillfälle så får vi missionärstillfällen. Allt vi behöver göra är att bjuda med andra till en aktivitet eller ett möte i kyrkan. Om vi har ett öppet sinne finns det alltid tillfällen att berätta om evangeliet. ■

Den viktigaste rollen

Annie McCormick Bonner

Teater var min passion! Som ung vuxen hängav jag mig åt att spela roller och sjunga på scenen. Jag hade välsignats med talang för det här och hoppades kunna ägna mig åt det professionellt. Jag fick de mest utmanande rollerna som fanns och uppförde mig alltid professionellt för att vinna respekt hos andra skådespelare.

Jag blev överförtjust när den mest inflytelserika regissören i vårt område sa att han skulle ha provspelningar till en operett och att han ville att jag skulle pröva. Föreställningen skulle hållas i områdets mest prestigefyllda teater och det verkade som om min regissörsvän redan hade mig i åtanke för huvudrollen.

Det gick inte att få tag på manuskriptet före provspelningen, men operetten var baserad på en roman av en filosof från 1800-talet, och

den läste jag. Jag bekantade mig också med föreställningens sånger som var utomordentligt vackra och utmanande.

Provspelningen gick bra, och jag fick snart veta att huvudrollen – den viktigaste rollen – var min! Jag trodde att den rollen var ett fantastiskt tillfälle.

Jag vandrade som på moln av glädje – tills manuskriptet kom. Medan jag läste det försvann all glädje. Romanen och sångerna hade ett rent språk, men manuskriptet var vanvördigt och innehöll tvetydiga och olämpliga scenanvisningar. Jag förstod att jag inte borde vara med i föreställningen. Det var en enorm besvikelse.

Plötsligt hade jag ett dilemma. Teateretiketten föreskriver att en skådespelare, efter att ha tackat ja till en roll, inte kan hoppa av eftersom det inte finns någon tid för förändringar i rollistan enligt produktionsschemat. Det skulle anses mycket oprofessionellt att hoppa av nu. Jag riskerade att förlora teatergruppens tillit, att förolämpa regissören och även att förlora möjligheten att framträda på andra platser.

Jag hade just fått den största rollen i mitt liv. Jag var så glad – tills manuskriptet kom.

Naturligtvis var jag frestad att rationalisera! En röst skuttade runt i huvudet och sa: "Du kan inte sluta nu. Så farligt är inte manuskriptet. Det som är oanständigt i föreställningen uppvägs av det som är bra." Men den Helige Anden påverkade hela tiden mitt hjärta. Han uppmuntrade mig bestämt, tålmodigt och outtröttligt att hoppa av operetten.

Jag visste vad jag behövde göra. Jag lyfte på luren och slog darrande regissörens telefonnummer.

"Hej", sa jag när han svarade. "Det här är Annie."

"Annie! Jag tycker den här föreställningen är så spännande. Fick du manuskriptet?"

"Jag, det gjorde jag, och jag ... jag ..."

Jag brast ut i gråt. Prata om oprofessionellt!

På något sätt lyckades jag mellan snyftningarna förklara för regissören varför jag inte kunde vara med i föreställningen. Och sedan väntade jag på att jorden skulle gå under.

Den käre mannen skrattade. Han respekterade mitt val. Först försökte han övertala mig att stanna kvar, men han gav med sig. Han sa att han fortfarande tyckte att jag var bedårande, även om jag inte ville vara med i hans operett. Och han bad mig bara att ge tillbaka manuskriptet till honom med en gång så att han kunde ge det till någon annan. Jag lade på luren, generad över mina tårar men tacksam för regissörens, älskvärda, förstående svar.

Jag torkade bort tårarna, tog manuskriptet och hoppade in i bilen. När motorn startade sattes också radion igång. Den var förinställd på den lokala kanalen med klassisk musik, och till min häpnad var det ouvertüren från just den operetten som spelades. Jag hade aldrig hört den spelas på radio tidigare.

Det kändes som om min himmelske Fader spelade musiken för mig.

Han ville att jag skulle förstå att han älskade mig och var nöjd med mitt val. Musiken som kom över etern var en del av Guds ömma barmhärtighet. Genom den kände jag hans kärlek trösta mig.

Senare studerade jag dramatik på universitetet. Jag hamnade i liknande situationer mer än en gång. Det fanns tillfällen när det blev nödvändigt för mig att dra mig ur projekt på grund av olämpligt innehåll. De där situationerna var aldrig lätta eller behagliga, men jag kunde hantera dem mer värdigt och utan tårar. Kanske var min tidigare upplevelse en förberedelse för de här situationerna. Kanske hjälpte den mig att bättre förstå vem jag är och vad jag mest vill vara.

William Shakespeare skrev:

*Hela världen en skådebana är,
och alla människor, så män som
kvinnor, spela på densamma.
Var har sin stund att komma och
att gå,
och en har många roller för sin
lustid.¹*

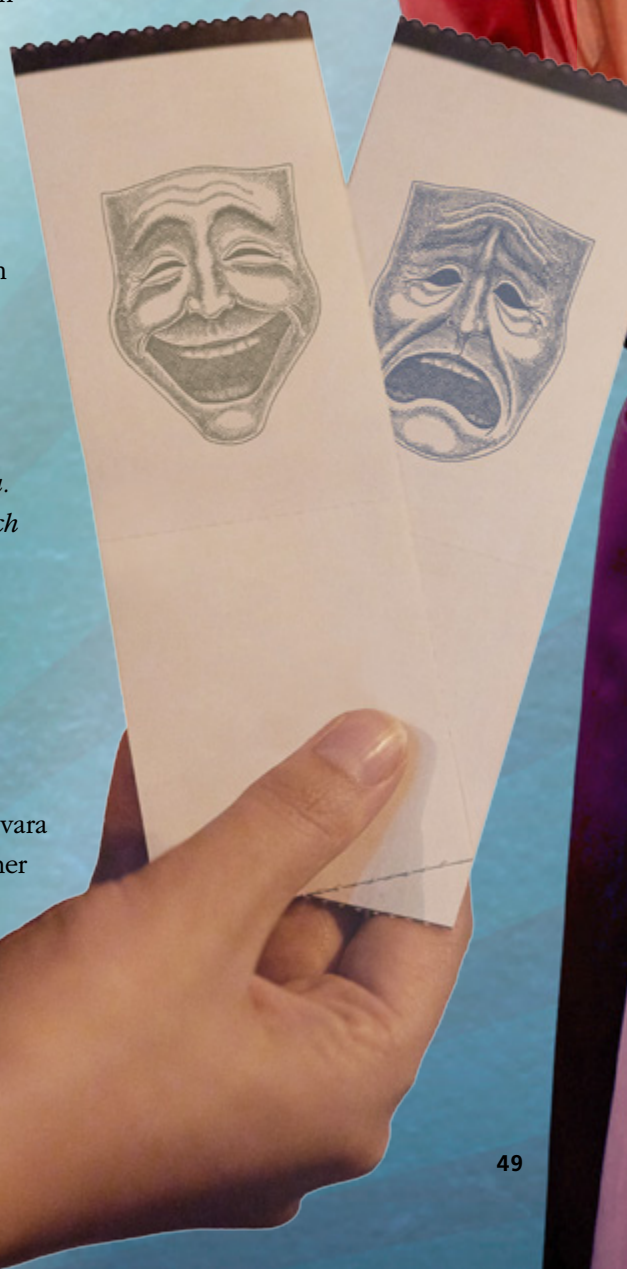
Jag börjar förstå att det finns en roll att spela som är viktigare än någon annan. Det är som en sann lärjunge till Jesus Kristus. Det kan vara spännande att få applåder av vänner och bekanta, men det är Guds godkännande som betyder något. Vi gör vårt största

framförande
när vi lär oss
att följa
Mästaren. ■

*Författaren bor i
Washington, USA.*

SLUTNOT

1. William Shakespeare,
Som ni behagar,
akt 2, scen 7, rad
141–144.

STARK

hela veckan

*De här ungdomarna berättar hur Herren
välsignar dem när de tar del av sakramentet och
minns sina förbund under hela veckan.*

Det är söndagskväll. Det betyder att det är måndag i morgon – tillbaka till läxor, jobb, fotbollsträning, pianolektioner med mera. Det är verkligen mycket att göra den här veckan! Men du har det under kontroll. Du klarar din långa att-göra-lista den här veckan.

Vill du veta hur?

Du har andlig styrka på din sida. Varje söndag kan du ta del av sakramentet och förnya förbundet som du har ingått. När du gör det har du blivit lovad att om du tar på dig Jesu Kristi namn, minns honom och håller hans bud så kommer du *alltid* att ha hans ande hos dig (se L&F 20:77, 79). Det betyder att du kan känna dig andligt stärkt oavsett vad som händer den här veckan.

Vi bad några ungdomar berätta om sina upplevelser med sakramentet och hur de har blivit stärkta av att minnas sina förbund hela veckan. Läs några av berättelserna. Kanske har du upplevt något liknande!

BAKGRUND OCH OVAN: FOTOGRAFIER FRÅN GETTY IMAGES

Genom att alltid minnas Frälsaren har jag mod att möta svåra prövningar. Halvvägs genom andra året på high school flyttade min familj tillbaka till Förenta staterna, men jag stannade kvar i Australien för att avsluta skolarbetet. När jag hade besökt dem under ett skollov och flög tillbaka till Australien, kände jag mig oerhört ensam. Men plötsligt insåg jag att jag inte var ensam. Jag hade aldrig varit det och kommer aldrig att vara det, för Frälsarens ande är alltid med mig medan jag strävar efter att följa honom. Det var den största trösten jag kunde ha fått i det ögonblicket.

Shannon S., 19 år, Sydney, Australien

När jag hör sakramentsbönerna påminner jag mig själv om att om jag håller mina dopförbund så kan jag ha Anden med mig. Min vecka är mycket lättare när jag har Anden med mig. Till exempel är det många elever i min skola som använder fula ord och pratar på olämpliga sätt. Genom att minnas mina förbund kan jag strunta i vad jag hör och till och med påverka några av mina kamrater så att de slutar prata på det sättet.

Jacob B., 14 år, Colorado, USA

Att ta på sig Jesu Kristi namn innebär för mig att minnas att hans ande alltid kan vara med oss och att vi måste välja att göra det rätta. En gång på en födelsedagsfest drack mina vänner, och de erbjöd mig alkohol. Jag sa nej. Sedan kom en av mina vänner i kyrkan och sa till dem att vi inte dricker alkohol på grund av vår religion. Genom att minnas Frälsaren kan jag alltid känna Anden nära mig, och det håller borta sådant som inte är bra från mig.

Miguel C., 16 år, Paraná, Brasilien

I skolan fanns det en tjej som var funktionshindrad. De flesta använde det som en extra ursäkt för att reta henne. Min vän och jag var de enda som försökte hjälpa henne. Vissa dagar verkade det som om hela klassen gaddade ihop sig mot henne. Det var svårt att veta vad man skulle göra. Jag ville bara gå därifrån, men jag valde att minnas att hon är ett Guds barn och att tänka på hur Jesus skulle ha behandlat henne. Jag kände den Helige Andens lugnande inverkan. Jag kom ihåg att jag kunde ha ett positivt inflytande. Det var till stor hjälp att följa Frälsarens exempel. Då visste jag att allt skulle ordna sig.

I mitt dopförbund har jag blivit lovad att jag alltid ska ha den Helige Anden med mig om jag gör det som Frälsaren skulle göra. Jag är tacksam att jag har fått den trösten och styrkan från den Helige Anden.

Alexis L., 13 år, Kansas, USA

Under sakramentet brukade jag tänka på sådant som vad jag skulle göra under veckan, sådant som hände i skolan, eller mina vänner. Men tack vare Söndagsskolans lektioner och våra profeters budskap började jag förstå vad sakramentet innebär. Nu tänker jag på Jesu Kristi försoning, att han gav sitt liv för oss, betalade för våra synder och led all plåga. Det ger mig motivation att varje dag säga att jag kan sträva efter att bli som honom och visa samma kärlek som han visade andra. Jag kan sprida evangeliet till andra. Jag kan göra något för att vara värdigare att komma till templet och ta del av sakramentet.

Alessandra B., 17 år, Santiago, Chile

Vetskapen om att jag har ingått förbund om att ta på mig Kristi namn ger mig en känsla av plikt att följa honom, men det är inte alltid lätt. En gång under en gruppaktivitet såg jag en kille som inte hade någon att prata med. Jag kände att jag skulle gå och prata med honom. Först ville jag inte göra det. Jag är inte så bra på att anstränga mig för att bli vän med någon. Men när jag tänkte på vad Kristus skulle göra fick jag styrka att försöka få en ny vän. När jag pratade med honom kände jag hur den Helige Anden manade mig att ställa frågor och ha roligt.

Evan A., 16 år, Utah, USA

När jag tar del av sakramentet blir jag lugn och tänker på sådant som övertygar mig om att jag kan hantera allt som livet kan lägga i min väg. I juni upplevde jag en svår tid. En av mina bästa vänner flyttade, jag kämpade mot depression, och jag hade orealistiska tankar om min kropp. En söndag när jag tog del av sakramentet kom ett lugn över mig. Jag kände mig verkligen glad.

Olivia T., 14 år, Virginia, USA

Sakramentet är en andlig injektion inför den kommande veckan. Det påminner mig om förbunden som jag har ingått med min Fader i himlen, och det vägleder mig genom veckan. Det får mig att tänka på Jesu Kristi offer för oss, och det förbereder mig andligt för den kommande veckan.

En gång var jag stressad och frustrerad, men när jag tog sakramentet och läste sakramentspsalmen, fylldes jag av Anden. Jag glömde bort stressen och fokuserade på Frälsaren.

Brett B., 17 år, Colorado, USA

Dallin H. Oaksi de tolv apostlarnas
kvorum

HUR MAN FÅR ETT VITNESBÖRD

Det första steget mot att få något slags kunskap är att verkligen **önska att få veta**. Nästa steg när det gäller andlig kunskap är att **fråga Gud i innerlig bön**. Som vi läser i en nutida uppenbarelse: "Om du ber skall du få uppenbarelse på uppenbarelse, kunskap på kunskap, så att du kan lära känna hemligheterna och de fridgivande tingen – det som ger glädje, det som ger evigt liv" (L&F 42:61).

Så här skrev Alma om vad han gjorde: "Se, jag har fastat och bätt många dagar för att jag själv skulle kunna få vetskap om detta. Och nu vet jag själv att det är sant, ty Herren Gud har uppenbarat det för mig genom sin Helige Ande" (Alma 5:46).

När vi önskar och söker bör vi komma ihåg att man inte kan få ett vittnesbörd genom att vara passiv. För att få det måste vi **göra** någonting. Jesus lärde: "Om någon vill göra hans vilja, skall han förstå om min lära är

från Gud eller om jag talar av mig själv" (Joh. 7:17).

Ett annat sätt att söka ett vittnesbörd verkar otroligt när man jämför det med sätten att få annan kunskap. **Vi får eller stärker vårt vittnesbörd genom att bära det**. Någon har också sagt att vissa vittnesbörd är lättare att få när man ställer sig upp och bär dem än när man knäböjer och ber om dem.

Ett personligt vittnesbörd är grunden för vår tro. Därför är det som vi måste göra för att få, stärka och behålla ett vittnesbörd av yttersta vikt för vårt andliga liv. Förutom det vi redan nämnt behöver vi **ta del av sakramentet varje vecka** (se L&F 59:9) för att vara berättigade det dyrbara löftet att vi "alltid kan ha hans Ande hos [oss]". (L&F 20:77). Den Anden är förstas källan till vårt vittnesbörd. ■

Från ett tal under generalkonferensen i april 2008.

HUR HAR DU TILLÄMPAT DET HÄR?

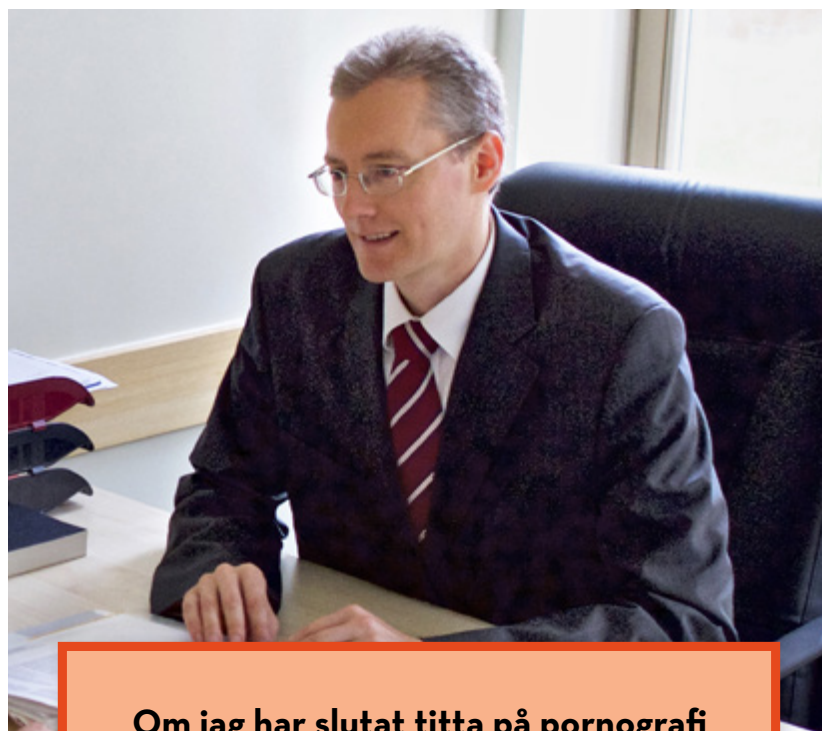
Jag har ett vittnesbörd om kyrkan. Det kom genom inspiration och hängivenhet och genom att läsa skrifterna varje dag. Och när du har ett eget vittnesbörd är det en otrolig skillnad på hur du ser och hör saker och ting.

Shannon Muriel M., Colorado, USA

Hur hittar jag balansen i att låta bli att döma andra utan att godkänna synden?

Vi har blivit befallda att förlåta andra och lämna den slutliga domen åt Gud (se L&F 64:9–11), men det innebär inte att vi godkänner synder. Om vi är med andra som har ett syndigt beteende bör vi vara ett ljus för dem och stå för det som är rätt. Det innebär att vi åtminstone är goda exempel genom att inte själva göra sådant som är syndigt, och att vi inte hamnar i tvivelaktiga situationer eller sällskap. Men bör vi anmärka på andras dåliga val för att låta dem veta vilka Guds lagar är och var vi står? Och om så är fallet, när och hur ska vi göra det?

Svaret beror förmodligen på situationen, vilket slags relation vi har till personerna i fråga och deras kunskap om Guds lagar. Att till exempel prata en och en med familjemedlemmar och nära vänner är bättre än att uppmana ett rum fullt med bekanta att omvända sig. Sök den Helige Andens vägledning. Han kan vägleda dina ord och handlingar så att du får rätt balans mellan kärlek, tolerans och trofast hängivenhet mot Herrens normer. ■

Om jag har slutat titta på pornografi på egen hand, behöver jag då prata med biskopen om det?

Om du har tittat på pornografi uppmanas du att söka "den hjälp du behöver. Dina föräldrar och din biskop kan hjälpa dig att ta de nödvändiga stegen för att omvända dig och göra dig av med den här destruktiva vanan" (*Vägledning för de unga* [2011], s. 12).

Om du har slutat titta på pornografi på egen hand är inte frågan egentligen om det "krävs" att du pratar med biskopen om det. Den verkliga frågan är "Varför inte prata med biskopen?" Det finns ingen anledning att inte göra det. Han är förstående och uppmuntrande, och han blir glad åt ansträngningarna du har gjort för att överge dina tidigare synder. Biskopen kan hjälpa dig att klara ut några tankar du kan ha om din värdighet och hur fullständigt du har omvänt dig. Och han kan hjälpa dig att stärka din tro på och tillit till Jesus Kristus och hans försoningsoffer. Av liknande anledningar bör du också överväga att prata med dina föräldrar. ■

Att vara en sista
dagars helig är att
vara en pionjär.

DIN PIONJÄRRESA- PÅ RIKTIGT, INTE PÅ LÅTSAS

Aaron L. West

Kyrkans historiska avdelning

När jag var liten brukade jag ibland låtsas att jag var en idrottsstjärna. Jag låtsades att jag kunde flyga. Jag låtsades att jag var en jätte. Jag var nöjd med mitt liv, fastän jag var kort, jordbunden och inte särskilt bra i idrott. Men det var roligt att låtsas. Jag tyckte om att uppleva något annorlunda, även om det bara var i fantasin. Jag antar att det är därför många tycker om att låtsas.

På tal om att låtsas tycker vi sista dagars heliga om att gå på pionjärvandringar. Vi har på oss kläder som liknar pionjäreernas. Vi drar på kärror som liknar pionjäreernas. Vi äter mat som liknar pionjäreernas. Vi gör stora ansträngningar för att låtsas vara pionjärer. Det fina är att vi inte behöver låtsas. *Vi är redan pionjärer.*

President Thomas S. Monson har sagt: "Att vara en sista dagars helig är att vara en pionjär, för betydelsen av ordet pionjär är 'någon som går före och bereder eller öppnar upp vägen för andra att följa'".¹ President Monson har visat oss genom ord och handling hur man är en sann pionjär:

"Vi följer i den ultimate Pionjärens fotspår, ja Jesus Kristus, som gick före och visade oss vägen som vi ska följa.

'Kom ... och följ mig', uppmanade han."²

Kom ... och följ ... mig. De här enkla orden kan hjälpa oss att vara sanna pionjärer.

Vi ska se de här orden från några nutida pionjärs perspektiv som nyligen gjorde en pionjärvandring med sin stav.

Taylor A.

Ethan G.

Harmony C.

"KOM ... OCH FÖLJ MIG"

Ordet *kom* är en inbjudan. Det ger en antydning om att man ska förflytta sig från en plats till en annan. Taylor A. känner väl till betydelsen av det ordet.

Taylor är vaken, glad och full av Anden, men hon är snabb att berätta att de orden inte beskrev henne för två år sedan. Hon har flyttat till en annan plats nu, andligt och fysiskt. Hon är en pionjär.

"Jag har varit en pionjär", säger hon, "för jag är nyomvänd. Och min resa har varit fantastisk. Det känns som ett helt nytt liv. Och när vi tar första steget på vår resa, sker underverk.

Taylor förstår inbjudan att komma – och hon vet vilken källan till inbjudan är. Hon säger: "I vår värld har vi ingen koppling till det som fick oss att komma hit, eller hur? Vi är så upptagna med våra jobb och teknik, och ett budskap som jag har tänkt på under den senaste tiden är att man ska sätta Kristus främst. Om vi bara tänker på vad pionjärerna gjorde – [de var] fokuserade på Kristus."

Följa är en annan inbjudan. Under

pionjärvandringen fick Ethan G. större insikt om det ordet. "Ibland har jag inte mått så bra under vandringen, eller så har jag känt mig missmodig", erkänner han. "Men jag inser att pionjärerna också kände så."

Ethan brukade undra varför de första pionjärerna var villiga att göra det de gjorde. Han säger: "Det kändes som om jag skulle ge upp. Men när jag tänkte på det insåg jag att det är för att de älskade Frälsaren, och de hade ett hopp om att kunna bli bättre genom honom. Jag vill försöka göra det också."

Innan Ethan påbörjade vandringen läste han om pionjärerna förr, kände en anknytning till dem och blev inspirerad av deras tro att följa Jesus Kristus. Och vad gör Ethan nu? Han förbereder sig för att ta emot en kallelse att verka som heltidsmissionär. Enligt president Monsons råd gör han sig redo att visa andra vilken väg de ska följa.

Vart ska vi komma? Vem ska vi följa? Frälsaren säger: "Kom ... och följ *mig*" (Luk. 18:22; kursivering tillagd). När Harmony lämnade sitt

hem för att påbörja vandringen såg hon Herrens hand i upplevelsen. Hon visste att hon följde honom.

Harmonys väg till stavsvandringen skilde sig åt från de andras vägar. Vid 15 års ålder fick hon veta att hon hade en sällsynt form av hudcancer. Hon kunde inte vara med på stavsvandringen. "Jag var kände mig jättebesviken", minns hon.

Fyra år senare, när staven tillkännagav ännu en vandring, var Harmony fri från cancer. Men vid 19 års ålder trodde hon inte att hon kunde följa med. Då fick hon en kallelse att delta som ledare. Hon säger: "Det är ett vittnesbörd för mig om att Herren vet vilka vi är, och han vet vilka våra hjärtans önskningar är, och om vi är rättfärdiga och goda så välsignar han oss."

Harmony har ett råd som kan vara till hjälp när vi ställs inför utmaningar: "Till alla som har det svårt vill jag säga: Lita till Herren. Han finns alltid där för dig. Han älskar oss och låter oss inte misslyckas. Vi behöver bara sträcka ut vår hand mot honom så hjälper han oss på vår pionjärresa.

PIONJÄRERNA – VÅRA ANDLIGA FÖRFÄDER

"Jag har inga förfäder bland 1800-talets pionjärer. Men ända sedan jag blev medlem i kyrkan har jag känt mig nära dessa tidiga pionjärer som gick över prärien. De är mina andliga förfäder, vilket de också är för varje annan medlem i kyrkan."

Se president Dieter F. Uchtdorf, andre rådgivare i första presidentskapet, "Den globala kyrkan välsignas av profeternas röst", *Liahona*, nov. 2002, s. 10.

DU KAN VARA EN PIONJÄR

Även om du aldrig gör en pionjärvandring kan du ändå vara en pionjär. Du behöver inte ha knythatt eller dra en handkärra. Du behöver bara följa Jesus Kristus som de första pionjärerna gjorde. När du gör det blir du, som president Monson sa, "någon som går före och bereder eller öppnar upp vägen för andra att följa".

Om du har möjlighet att vara med på en handkärrevandring så njut av den! Och när det är över och du lämnar handkärren bakom dig, lämna då inte kvar ditt pionjärvittnesbörd i den. Ta med dig det vittnesbördet.

Du är en riktig, nutida pionjär. Med den ultimata Pionjären – Frälsaren – som guide, kommer du säkerligen att lyckas! ■

SLUTNOTER

1. Thomas S. Monson, "Sanna mot våra förfäders tro", *Liahona*, juli 2016, s. 4; citerar *The Compact Edition of the Oxford English Dictionary* (1971), "pioneer".
2. Thomas S. Monson, "Sanna mot våra förfäders tro", s. 4–5.

För att träffa Taylor, Ethan, Harmony och andra nutida pionjärer, se den här videon på lds.org/go/pioneer717.

Du kan läsa berättelser om pionjärer på lds.org/go/handcart717.

EN SÅNG FÖR MANON

Det som ursprungligen avsågs att vara en kvälls underhållning växte till ett utgjutande av kärlek till en ung kvinna.

Richard M. Romney

Kyrkans tidningar

De unga kvinnorna var ivriga. Faktum är att hela församlingen i södra Frankrike var ivriga. För att uppmuntra till större enighet planerade ledarna en församlingsfest med middag och underhållning. Ledarna visste att bikups-, mia- och laurelflickorna redan hade lärt sig sånger och danser under några av sina aktiviteter, så de bad de unga kvinnorna att ta hand om kvällens underhållning.

Sedan började församlingens unga kvinnor öva på allvar – alla utom en. Manon kunde inte vara med på framträdandet. Hon hade genomgått cancerbehandlingar i över två år.

Sextonåriga Manon C., kom fortfarande till möten och aktiviteter så ofta hon kunde, och hon hade alltid ett glatt leende på läpparna trots det som hon gick igenom. Men under kemoterapin var hon ibland för svag för att göra något annat än att vila. Församlingsmedlemmarna hade

fastat och bett flera gånger för henne. Ingen förväntade sig att hon skulle öva eller dansa.

Men hon *kunde* vara med på middagen. Så varför inte tillägna Manon kvällen?

En kväll för Manon

Alla hakade snabbt på den idén.

”Vi ville att Manon skulle känna församlingens kärlek och stöd till henne”, säger Emma S., 16 år. ”Vilket bättre sätt kunde det finnas för vår församling att bli mer enad än att arbeta tillsammans för att visa vår kärlek till Manon?”

Hela församlingen engagerade sig i förberedelserna. Familjerna fick i uppdrag att ta med sig mat till middagen, Hjälpföreningen sydde dräkter till de unga kvinnorna, de unga vuxna gav teknisk support (ljussättning, ljus och bakgrundsvideor) under repetitionerna och det slutliga framträdandet, och präst- och församlingens medlemmar ställde i ordning bord och stolar.

Från vänster: Emma skrev sången, de unga kvinnorna framförde den, Manon var hedersgäst och ungdomar och ledare arbetade tillsammans.

Allt arbete gjordes av församlingsmedlemmarna som var spridda över ett stort område. "Ungdomarna i församlingen står varandra mycket nära andligt sett, men vi bor långt ifrån varandra", säger Aiolah V., 16 år. "Vi träffas inte i skolan eftersom vi bor i olika delar av staden, så vi gör en extra ansträngning för att se till att ingen blir lämnad utanför."

"Vi håller också kontakt hela tiden med hjälp av mobilerna", säger Inka S., 15 år. "Vi undervisar varandra genom att berätta om olika upplevelser. Vi vet att vi kan lita på varandra, och vi försöker vara goda exempel för varandra." De unga kvinnorna, som tycker om att vara tillsammans, upptäckte att repetitionerna för middagen gav fler tillfällen till att fördjupa vänskapen.

"Innan vi började öva tillsammans var jag ganska blyg", säger Inka. "Jag var rädd för att göra fel. Men när vi dansade tillsammans som en grupp lade jag blygheten åt sidan. Jag visste att det var dags att visa församlingen hur hårt vi hade arbetat."

Manon å sin sida visade både ödmjukhet och värdighet. "När de berättade för mig om middagen och showen och att jag skulle vara hedersgäst, trodde jag att det skulle kännas obekvämt att de gjorde sig så mycket besvär", säger hon. "Å andra sidan var jag glad att vara där!"

En show av kärlek och stöd

Snart var kvällen inne, och det var ett utmärkt tillfälle att visa Manon kärlek och stöd. "Maten var förstås jättegod", säger Aiolah. "Det här är Frankrike, trots allt!"

Och underhållningen, som kallas ett *spectacle* på franska, levde upp till sitt namn. Åhörarna fick njuta av lekar, röstframträdanden och dans. Sedan bjöd de unga kvinnorna som en kombinerad kör på showens höjdpunkt. De tillägnade Manon en sång som Emma själv hade skrivit och komponerat. Refrängens text sammanfattar den kärlek och det stöd som alla ville att Manon skulle känna:

*Ge inte upp,
för vi tror på dig.
Och glöm inte vem du är,
för vi tror på dig.*

När de unga kvinnorna framförde sången var det som om alla i församlingen sjöng med, i alla fall i hjärtat. Det kändes som om Emmas enkla sång förvandlades till ett osjunget känslouttryck hos sista dagars heliga var de än befinner sig – en lovsång om mod och medlidande, familj och vänner, enighet, tro och hopp, en oändlig bön som hördes av himlarna.

Ledarnas avsikt med att organisera festen var att ena församlingen. Genom att tillägna Manon kvällen uppnåddes det målet, men det skapade också en varaktig stöttande känsla för Manon och hennes familj och en visshet om att varje Guds barn är viktigt. "Det är kyrkans mål att hjälpa oss komma närmare vår himmelske Fader och Jesus Kristus", säger Aiolah. "Vi vet att de älskar oss och att vi aldrig är ensamma." ■

KLÄTTRA UPPÅT

Anden manar oss ständigt att bli bättre och att klättra uppåt.

Äldste Larry R. Lawrence i de sjuttios kворum, generalkonferensen i oktober 2015.

På väg till Sion

Jessica Larsen

Baserad på en sann berättelse

Richmond, Missouri, 2 juni 1862

Mary, vad ser du?" Marys styvmor pratade tyst från sin sjukbädd.

"Striden verkar komma närmare", sa Mary medan hon tittade ut genom fönstret. Det amerikanska inbördeskriget pågick bara några kilometer därifrån. Ljudet av gevärsskott hade hörts sedan morgonen. Mary vände sig mot sin styvmor. "Jag är ledsen. Jag tror inte vi kan lämna huset för att ta oss till läkaren."

"Kom närmare." Mary satte sig bredvid sängen och tog sin styvmors hand i sin. "Jag vet att din far fortfarande inte är bra", sa Marys styvmor tyst, men ni måste ta familjen till Sion – din bror, din syster och tvillingarna. "Ge inte din far någon ro förrän han beger sig till Klippiga bergen! Lova mig det!"

Mary visste hur gärna hennes familj ville komma till Salt Lake City. När de hade fått höra evangeliet och blivit döpta hade de lämnat England för att förena sig med de heliga i Sion. Men skulle det ens bli möjligt? Hon tittade på sin far som satt tyst i sin stol. För tre år sedan hade far fått en hemsk stroke, som förlamat hela vänstra sidan.

Mary tog ett djupt andetag. "Jag lovar", viskade hon.

Snart slöt Marys styvmor ögonen för sista gången.

En morgon kort därefter bestämde Mary att det var dags att berätta för hennes far om löftet. "Jag vet att jag bara är fjorton", sa hon, "men jag måste ta vår familj till Sion." Hon hörde tvillingarna vakna. "Jag behöver gå och laga frukost", sa hon. "Men var snäll och tänk på saken."

Några dagar senare ropade far på Mary. "Allt är ordnat", sa han. Han talade fortfarande otydligt på grund av hjärnblödningen. "Jag har sålt vår mark och kolgruvan så att vi kan köpa en vagn, några oxar, kor och en

del förnödenheter. Ett vagnståg ska snart ge sig iväg västerut. De är inte sista dagars heliga, men vi kan resa tillsammans med dem till Iowa. När vi kommer dit kan vi följa med en grupp heliga som ska till Saltsjödalén."

Mary slog armarna om honom. "Tack, far." Snart skulle de bege sig till Sion!

Dagarna gick fort medan Mary hjälpte till att göra familjen redo för resan. "Allt kommer att bli bra", sa hon till sig själv. "Snart är vi i Sion."

Men sedan blev far sjuk. Hans ena mungipa hängde så Mary var rädd att det var ännu en stroke.

"Han är för sjuk för att resa", sa hon till ledaren för vagnståget. "Vi behöver bara några dagar till så att han kan återhämta sig."

Vi kan inte vänta", sa mannen korthugget. Men när han såg Marys min mjuknade hans röst. "Du får stanna kvar här tills han är redo att resa, och sedan får ni försöka hinna ifatt oss." Utan några andra val gick Mary med på det.

En vecka senare gjorde Mary familjen klar för att resa igen. "Tvillingarna och Sarah kan rida på oxarna", sa hon till Jackson, hennes nioårige bror.

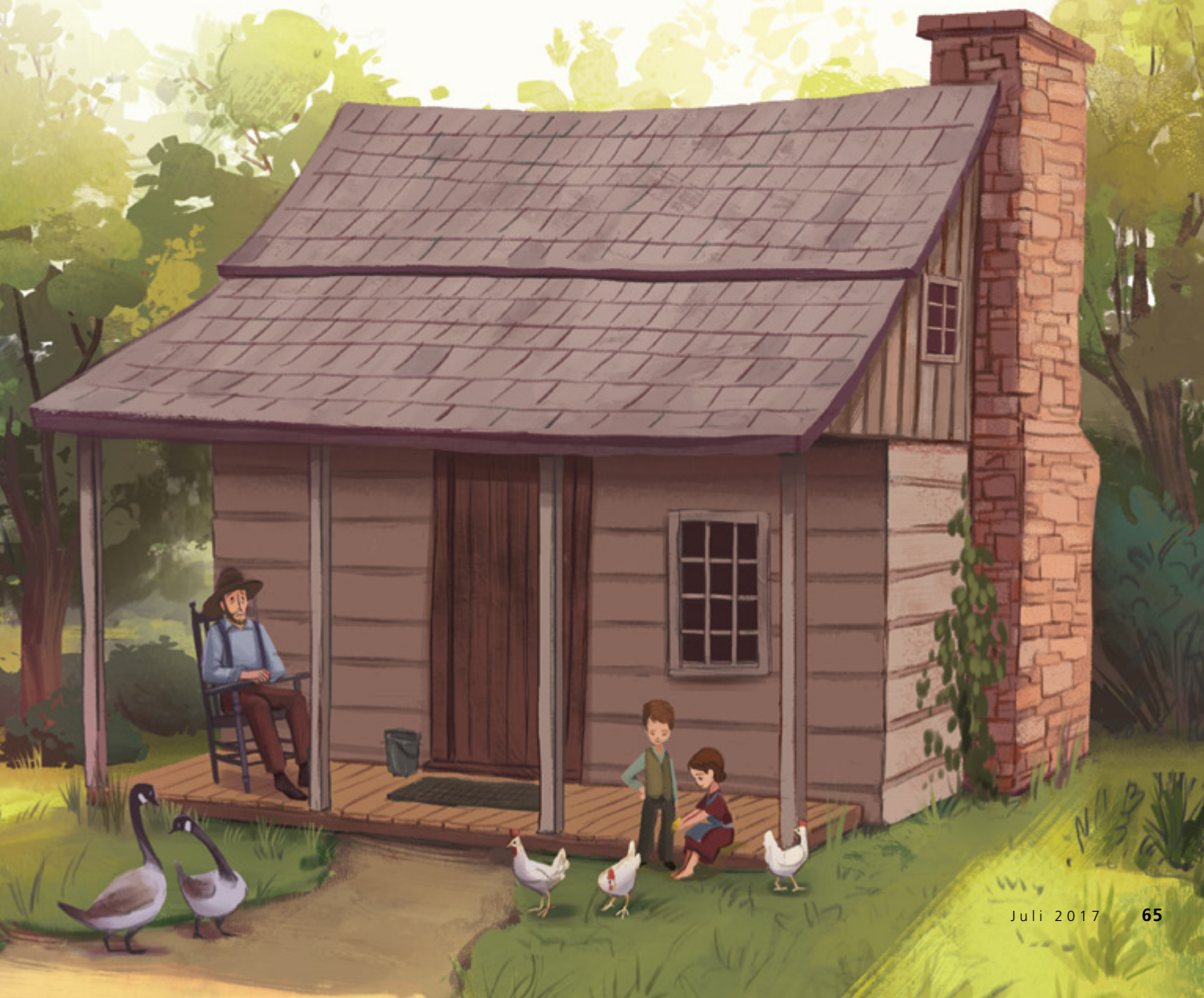
"Far kan åka i vagnen och du kan hjälpa mig köra oxarna."

"Jag är rädd", sa Sarah med ynkelig röst. Hon var bara sex år och såg så liten ut på oxens breda rygg. De fyraåriga tvillingarna tittade på Mary med stora ögon. "Vi ska skynda oss så att vi hinner ifatt vår grupp!" sa Mary med tillkämpad glättighet.

Familjen Wanlass gick och gick, mil efter mil, i flera dagar. Till slut fick till och med Mary erkänna sanningen.

Vagnståget hade inte väntat på dem. Mary och hennes familj måste ta sig till Sion ensamma.

ILLUSTRATIONER MELISSA MANWILL

Platte River, Nebraska, 1863

"Halt!" Mary drog i tyglarna och oxarna stannade. "Är alla okej?" Hon tittade på sina tre yngsta syskon som red på oxarnas ryggar. De nickade.

Platte River låg framför dem, vid och gyttig. "Vad är det nu?" frågade hennes lillebror Jackson. Han var bara nio, men han hjälpte ändå Mary att köra oxarna. Far låg ner i vagnen, fortfarande dålig efter sin stroke.

"Vi behöver inte ta oss över floden", sa Mary. "Men vi kan följa den." Det fanns ingen väg till Sion, men floden skulle vägleda dem på deras väg västerut. "Hoppla!"

Mary visste inte att en grupp mormonpionjärer färdades på andra sidan floden och gick en annan väg. Eftersom de inte hade vadat över floden kom de nu ni i indianterritoriet. De skulle inte få se något mer vagnståg under resten av resan.

De fortsatte vidare. Flera veckor senare såg Mary ett moln av damm närma sig. "Lugn", viskade hon till oxarna och sig själv. "Lugn."

När dammet hade lagt sig såg hon en grupp indianer till häst. En av dem red till baksidan av vagnen där far låg.

Indianen hade snälla ögon. "Är han sjuk?" frågade han och pekade på far.

"Ja", viskade Mary. Mannen ropade något på sitt språk och männen red iväg lika fort som de hade kommit.

Mary tittade på solen. "Vi stannar här", sa hon till Jackson. Hon lyfte ner Sarah och tvillingarna.

"Mary, kom och titta!" sa Jackson. Mannen med de snälla ögonen red fram mot dem med något tungt i händerna.

"Vildand", sa han. "Och hare. Till er." Mary kunde bara stirra utan att säga något medan han

släppte ner djuren i hennes armar. Med ännu en nick red han iväg i skymningen.

"Mat!" utbrast Mary. "Kött!" Mannens gåva var verkligen ett underverk.

Fler underverk inträffade under deras resa. En buffelhjord kom emot dem, men sedan delade den på sig och gick förbi på varsin sida av vagnen. En sandstorm kastade ner en av tvillingarna i en flod, men Mary lyckades rädda henne.

Men resan var ändå besvärlig. Efter varje dag som gick blev vagnen mer sliten, och oxarna såg allt tröttare ut. De tog sig fram över branta och steniga backar. Det var svårt att färdas över bergen. Men Mary och hennes familj kämpade vidare.

De hade just kommit ner från en hög bergskam när Mary fick syn på en man som kom åkande mot dem i en vagn.

"Kanske kan han tala om för oss hur vi kommer

till Lehi i Utah!" sa hon till Jackson. De hade en farbror som bodde där.

"Ni är i Echo Canyon, inte långt från Saltsjödalen", sa mannen när hon frågade var de var. "Men var är resten av er grupp?"

Hon berättade alltihop och mannen lyssnade häpet. "Har ni rest över 160 mil helt själva?" Han skakade beundrande på huvudet. "Du är verkligen en modig flicka. Jag ska berätta hur ni kommer till Lehi. Ni är nästan framme."

"Nästan framme", viskade Mary för sig själv medan mannen ritade en enkel karta i jorden. Nästan i Sion. "Jag tror vi klarar det trots allt."

Mary och hennes familj kom fram till Lehi i Utah. Hon gifte sig senare och fick många egna barn. Hennes exempel på tro och mod har välsignat många. ■

Författaren bor i Texas, USA.

Fasta för en profet

Silioti älskade president Kimball. Hon ville att han skulle bli bättre.

Rebecca J. Carlson

Baserad på en sann berättelse

"Mätta våra själar, fyll våra hjärtan och välsigna vår fasta, vi ber" (Hymns, nr 138).

Berättelsen ägde rum i Tonga 1981.

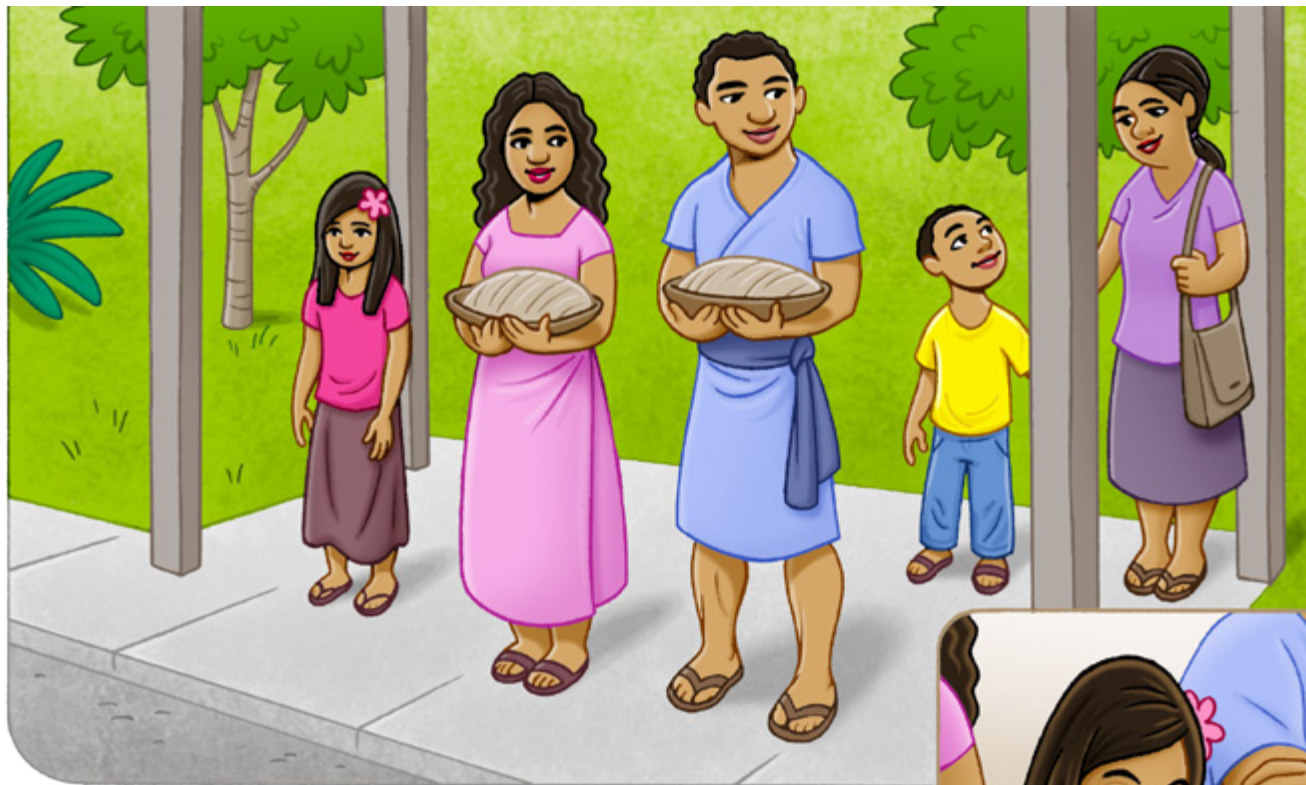
Silioti gick hem från skolan, förbi träd med gula papayafrukt och röda, mogna mangofrukt. När hon såg frukten insåg hon hur hungrig hon var. Hon kom också ihåg att det var en speciell dag. I dag fastade alla i hennes stav för profeten, president Spencer W. Kimball. Profeten var sjuk och behövde opereras. I kväll skulle alla i staven träffas för att be och avsluta fastan tillsammans.

När Silioti kom hem kände hon lukten av mat som kokade i en 'umu, en kokgrop. Det kurrade i magen. Silioti var glad att hon var gammal nog att fasta nu, men att fasta på en skoldag var mycket svårare än att fasta på en söndag.

Silioti försökte låta bli att tänka på hur hungrig hon var. Hon letade upp ved och tog bort löven som hade fallit från det höga brödfrukt-trädet som skuggade trädgården.

"Min himmelske Fader förstår om jag bara tar en klunk vatten", tänkte Silioti när hon tvättade händerna efter sysslorna. Sedan tänkte hon på

hur mycket hon älskade president Kimball. Hon ville att han skulle bli frisk igen. Hon bestämde sig för att vänta.

Silioti satte sig ner på verandan och lade huvudet i mammas knä. Hon var så trött.

”Du kan avsluta fastan om du behöver det”, sa mamma.

”Men jag vill fasta”, sa Silioti. ”Jag klarar det.”

När pappa kom hem från arbetet hjälptes alla i familjen åt att öppna ugnen. De tog ut fläsket som var invirat i gröna blad, fisken och brödfrukten som hade bakats i kokosmjölk. Sedan virade de in maten i tygstycken, bar ut den till vägen och väntade på bussen.

De träffade andra familjer på vägen, och alla hade mat med sig. De log och pratade medan de klev på bussen tillsammans. Silioti satte sig bredvid mamma. Hon kände lukten av den goda maten

och bussen dunsade framåt.

Det hade blivit mörkt när de var framme vid kyrkan. Därinne knäböjde Silioti med sina föräldrar, bröder och systrar och hundratals andra medlemmar i Jesu Kristi Kyrka av Sista Dagars Heliga.

Under bönen bad Silioti i sitt hjärta: ”Snälla, låt president Kimball bli frisk igen.” Hon visste att alla i salen bad om samma sak. En lugn känsla talade om för henne att president Kimball skulle bli bra.

När hon öppnade ögonen såg hon att de andra runt omkring henne hade tårar i ansiktet. Alla hade fastat, och hon hade fastat med dem. Det hade varit svårt, men hon hade gjort det!

President Kimball överlevde operationen och verkade som profet i fyra år till. ■

Författaren bor i Hawaii, USA

VARFÖR FASTAR OCH BER VI?

”Fasta och bön hör ihop. När vi fastar och ber med tro är vi mer mottagliga för att ta emot svar på våra böner och välsignelser från Herren.”

Predika mitt evangelium: Vägledning för missionärer (2004), s. 80.

Hur vet jag när jag är gammal nog att börja fasta?

På fastesöndagen hoppar vi oftast över två måltider och varken äter eller dricker. Vi ger också pengarna som måltiderna skulle ha kostat till människor som behöver dem. Det kallas för "fasteoffer". När vi fastar kan vi tänka på våra välsignelser, be för andra och känna oss nära vår himmelske Fader. Du kan börja fasta när du och dina föräldrar känner att du är redo. Om du inte kan fasta på grund av ett hälsoproblem så kan du ändå be och känna den Helige Anden medan andra fastar.

Det är okej att fasta när du vill välsigna andra och känna Anden. Det kan vara en bra tid att fasta när du har blivit döpt.
Eddie O., 9 år, Kalifornien, USA

Jag visste att jag var gammal nog att börja fasta när jag kände att jag ville det, och den Helige Anden talade om för mig att jag gjorde det rätta. När jag började, gjorde jag det steg för steg. Först fastade jag en måltid. Sedan försökte jag med två.

Anne D., 9 år, Nevada, USA

Jag visste att jag var gammal nog för jag fick en känsla av den Helige Anden som sa att det var rätt tid att fasta. Och sedan frågade jag mamma och pappa om den känslan var rätt.

Brooklyn R., 7 år, Auckland, Nya Zeeland

Du kan be till din himmelske Fader för att få veta när du kan börja fasta. Jag vet att vår himmelske Fader kan besvara dina böner.

Liam P., 7 år, Utah, USA

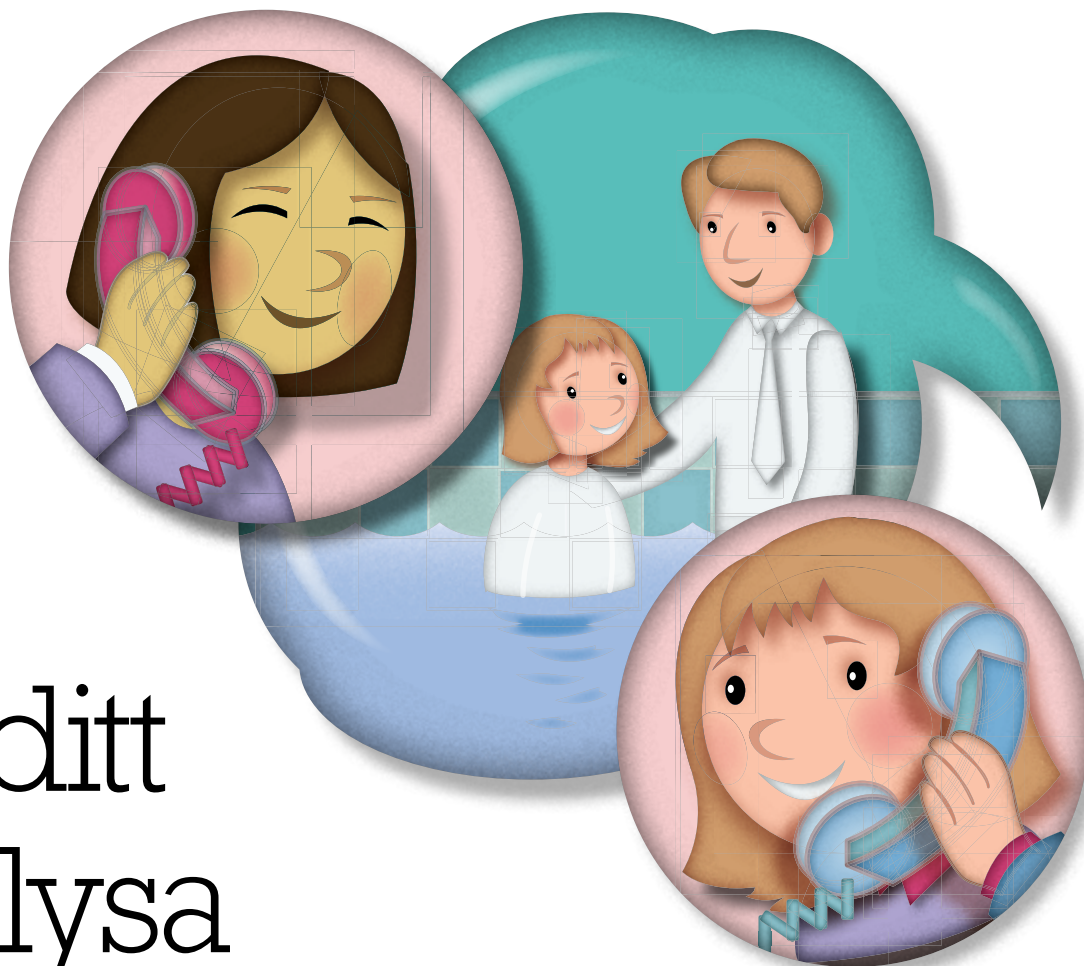

När jag ska bli döpt tror jag att jag är redo att börja fasta. Jag kan be till min himmelske Fader om hans hjälp och fråga honom när och hur jag ska börja.

Brian K., 7 år, Washington, USA

Äldste
Larry S. Kacher
i de sjuttios kvorum

Låt ditt ljus lysa

Jag vill berätta om två flickor jag känner som var lysande exempel på hur man kan sprida evangeliet. När vår dotter Nellie var nästan åtta år bodde vår familj i Schweiz. Nellie såg fram emot att bli döpt. Precis före hennes födelsedag hade vi en hemafton med vår vän Tina. Tina hade fått undervisning av missionärerna. Men hon var inte säker på om hon ville döpas.

Efter vår lektion bad vi Tina att be. Tina kunde inte så mycket engelska så hon bad på kinesiska. Vi förstod inte vad hon sa, men vi kände Anden när hon bad.

Senare på kvällen frågade Nellie om hon och Tina kunde döpas på samma dag. Vi visste inte vad Tina skulle tycka om det förslaget. Men vi var överens om att Nellie i alla fall skulle ringa och fråga. Till vår förvåning sa Tina ja!

Nellie och Tina döptes på helgen efter. Senare berättade Tina något underbart. Hon påminde oss om

hennes bön när vi hade hemafton. I bönen hade hon bitt vår himmelske Fader att låta henne veta om hon skulle döpas. När Nellie ringde den kvällen förstod Tina att vår himmelske Fader hade hört hennes bön.

Vår vän Jasmine var också ett gott exempel för oss. Jasmine var 12 år. Hennes familj blev goda vänner till oss när vi bodde i Mellanöstern. I hennes land får kyrkans medlemmar inte prata om evangeliet med andra. Det är olagligt. Men Jasmine bestämde sig för att hon kunde sprida evangeliet genom att göra som Jesus gjorde. Hon kunde visa kärlek och godhet mot andra. Vart Jasmine än gick och vad hon än gjorde, försökte hon vara som Jesus. Hon var ett lysande exempel för andra.

Nellie och Jasmine visar oss hur vi kan vara exempel på att följa Jesus Kristus. Vi kan göra det oavsett hur gamla vi är eller var vi bor. ■

Den

magiska PLÅNBOKEN

Amanda Waters

Baserad på en sann berättelse

"Välj det rätta och bli lycklig. Jag vill alltid välja rätt"
(Barnens sångbok, s. 82).

"Datten!" sa Mandy. Hon petade till sin lillebror och simmade sedan iväg. Mandy och hennes familj bodde på ett motell tills de kunde flytta till det nya huset. Det var roligt att äta ravioli som värmts upp i mikron till lunch. Och de badade i motellpoolen nästan varje dag!

Men det var en sak som inte var så bra med motellet. Motellchefens kontor låg precis under deras rum, och chefen tyckte att Mandy och hennes bröder och systrar var för högljudda. "Hur kan jag hyra ut rum när det låter som om jag har en hjord elefanter ovanför mig?" frågade han pappa.

Efter lunchen hoppade Mandys lillebror Aaron ner från sängen och slog i golvet med en *duns*. Mandy såg oroligt upp på mamma.

"Inget hoppande. Gå försiktigt", sa mamma.

Men det var för sent. Telefonen ringde.

"Å nej", tänkte Mandy.

Mamma tog upp telefonen. Mandy hörde henne be chefen om ursäkt.

Mamma hängde med axlarna när hon lade på. "Edward och Mandy", sa hon, "jag behöver lägga Aaron och Emily för att sova. Kan ni ta med Kristine och Daniel på en promenad?"

När de började gå över parkeringsplatsen utanför motellet fick Mandy syn på något litet och brunt på marken.

Det var en plånbok. Och det fanns pengar i den!

"Titta, Edward!" sa hon och höll upp plånboken.

"Vi behöver ta den till chefens kontor med en gång", sa Edward.

Mandys mage knöt sig. Varför måste de göra det precis nu? Kunde inte mamma eller pappa lämna tillbaka den senare?

Men Mandy visste vad som var det rätta att göra.

Barnen öppnade dörren till kontoret och gick blygt in. Chefen rynkade pannan. "Eh ... vi hittade den här plånboken på parkeringsplatsen", sa Mandy. Handen darrade när hon lade plånboken på disken.

En man som stod vid disken tittade på dem. "Den är min", sa han. Han tittade snabbt igenom plånboken. "Och allting finns här. Tack ska ni ha, barn!"

Mandy tittade upp på chefen. Hans ilskna min var borta och han såg glad ut.

När de hade gått ut från kontoret frågade Daniel: "Var plånboken magisk?"

"Varför tror du att den är magisk?" frågade Edward.

Därför att den gjorde den arga mannen glad!

Edward skakade på huvudet. "Plånboken var inte magisk", sa han. "Han blev glad för att vi gjorde det rätta."

Mandy hade en speciell känsla inom sig. Hon visste inte att andra kunde bli så glada av att man gjorde det rätta.

Några dagar senare gick Mandy och pappa för att betala veckans räkning. Chefen log mot Mandy. Han hade bara ringt en enda gång sedan de hittade plånboken, och det var bara för att tacka dem för att de hade varit ärliga. Mandy kände som om hon hade fått en ny vän.

"Det är verkligen magiskt att välja det rätta", tänkte Mandy. Hon vinkade hej då, och chefen vinkade tillbaka. "Och han är inte så sur trots allt." ■

Författaren bor i Nevada, USA.

Var ärlig

En dag på rasten tappade någon ett mynt på marken. Jag plockade upp det, och fastän jag ville behålla det, gav jag

det till en av lärarna. Det kändes bra för jag valde det rätta. Jag lärde mig att om man hittar något som inte tillhör en själv, och även om man tycker om det, behåll det inte, för det är att stjäla.

Tyler B., 7 år, Oregon, USA

**Äldste M.
Russell Ballard**

i de tolv apostlarnas
kvorum

Vad är ett familjeråd?

Ett familjeråd är ett möte som kan hållas vilken dag som helst. Det kan vara med bara dig och en förälder eller med dig och hela familjen. Det är en stund när du kan ...

stänga av all
elektronik och
alla i familjen
tittar och lyssnar
på varandra.

berätta för
dina föräld-
rar om dina
bekymmer
eller rädslor.

göra upp mål
och skriva
ner dem.

erbjuda dig
att hjälpa ett
syskon som
har det svårt.

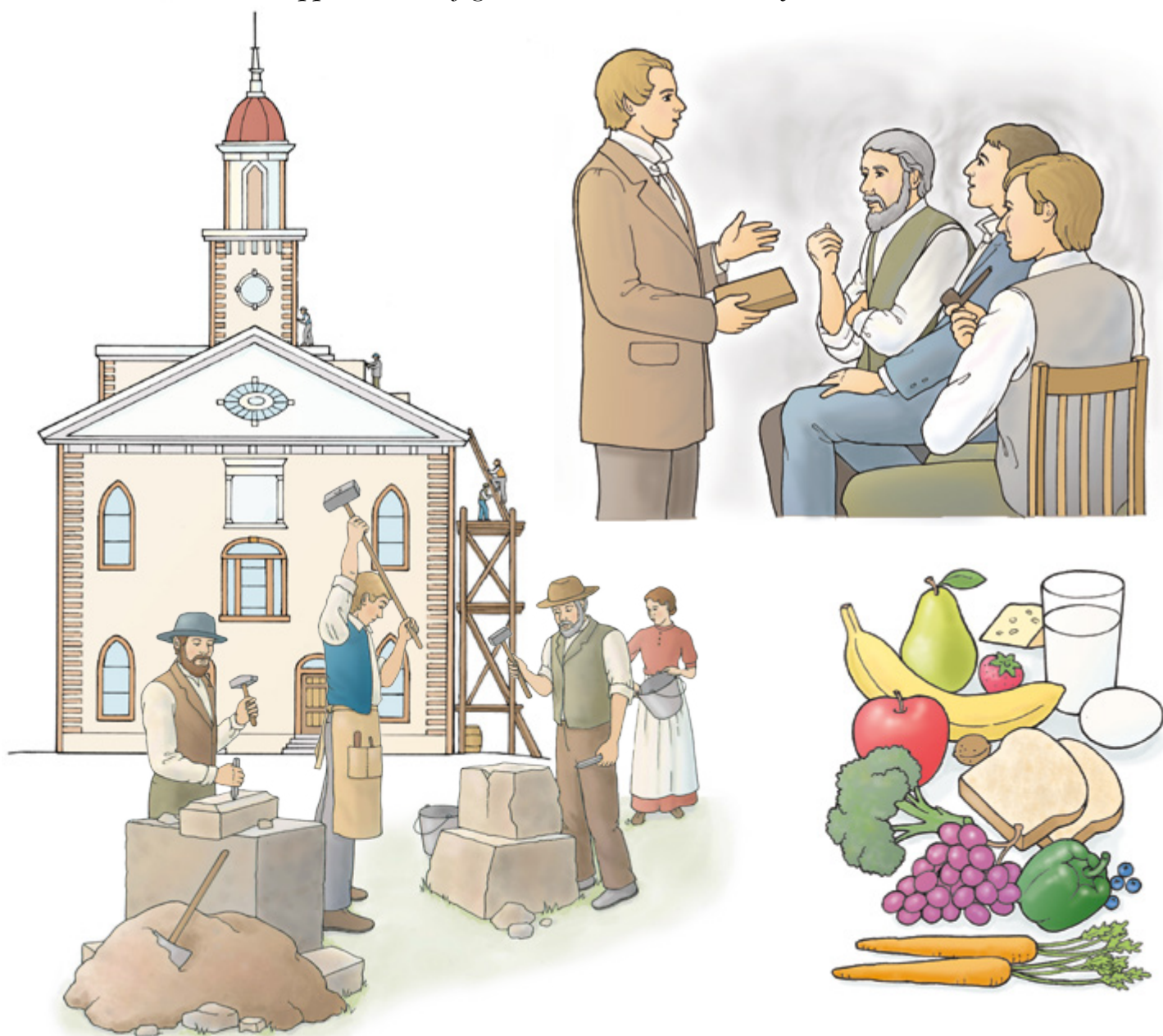

I kombination med bön drar familjerådet till sig Frälsarens närvaro i ert hem.
Det kan hjälpa dig och din familj att vara glada.

Från "Familjeråd", Liahona, maj 2016, s. 63–65.

Kirtland och Visionsordet

Klipp ut de här figurerna och berätta om kyrkans historia!

När de första medlemmarna i kyrkan bodde i Kirtland i Ohio befallde Herren dem att bygga ett tempel. (Läs om vad som hände när templet hade invigts i L&F 110.) Herren befallde också Joseph Smith att starta en skola där kyrkans ledare skulle få undervisning om evangeliet. Många män i den här skolan rökte eller använde tuggtobak. Joseph och Emma tyckte inte om den rökiga, smutsiga tobaken. När Joseph frågade Herren vad han skulle göra åt det, fick han en uppenbarelse som vi nu kallar för Visionsordet. Du kan läsa det i Läran och förbunden 89.

Du kan hitta fler figurer från kyrkans historia på liahona.lds.org.

Jesus mättade många människor

Kim Webb Reid

En dag ville Jesus vara ensam. Han gick ombord på en båt och seglade till en lugn plats. Snart följde många människor efter honom dit.

Jesus undervisade folket och botade dem som var sjuka. I slutet av dagen började alla bli hungriga. Jesus lärjungar ville att han skulle skicka iväg människorna för att köpa mat i staden.

Jesus sa till sina lärjungar att de skulle ge mat åt folket så att de inte behövde gå därifrån. Men lärjungarna hade bara fem limpor bröd och två fiskar. Det räckte inte till alla.

Jesus välsignade maten och bröt den i bitar. Sedan delade lärjungarna ut maten till folket. Skulle maten räcka?

Tusentals barn, kvinnor och män åt av bröden och fiskarna. När de var klara fanns det tolv korgar mat kvar! Det var ett underverk. Underverk händer på jorden i dag också! ■

Från Matteus 14:13–21.

Jag tycker om att läsa skrifterna

President J. Reuben Clark Jr (1871–1961)
förste rådgivare i första presidentskapet

DE SOM VAR I SISTA VAGNEN

I den sista vagnen fanns det hängivenhet och lojalitet och redbarhet, och framför allt tro på bröderna och på Guds kraft.

Jag vill säga något om den sista vagnen i vart och ett av vagnstågen som sakta rullade fram över slätterna. ...

Längst bak i den sista vagnen kunde man inte alltid se bröderna längst fram, och den blå himlen var ofta dold för deras syn av tunga, kompakta dammoln. Ändå strävade de som var i sista vagnen framåt dag efter dag, slitna och trötta, med såriga fötter, ibland nästan modlösa, uppburna av sin tro på att Gud älskade dem, att det återställda evangeliet var sant, och att Herren ledde och styrde bröderna längst fram. Ibland fick de som var i sista vagnen, när deras tro var som starkast, en glimt av en celestial världs härlighet, men den tycktes så långt borta, och synen försvann så fort på grund av de ständigt närvarande behoven, tröttheten, hjärtesorgen och ibland missmodet.

När synen försvann sjönk modet. Men de bad igen och strävade vidare, utan lovord, utan större uppmuntran och alltid utan smicker. ... Ändå fanns det i den sista vagnen hängivenhet och lojalitet och redbarhet, och framför allt tro på bröderna och på Guds kraft och godhet. ...

Så genom damm och jord ... färdades de långsamt vidare tills de passerade genom dalens portar och välkomnades av vila och hem. ...

Men hundratal av dessa ständaktiga själar med orubblig tro och tapperhet hade ännu inte nått resans slut.

Broder Brigham [Young] kallade dem återigen till Guds rikes baners färger och sände dem till att kolonisera dalarna, nära och fjärran, i de vidsträckta berg dit

vi tagit vår tillflykt. Därför lade de åter ok på sina oxar och spände fast dem, och ... styrde sakta sina steg mot de nya dalarna, och återigen litade de med obetingad tro på sin Moses visdom och gudomliga vägledning.

Och tusenden efter tusenden av dessa tiotusentals, från de första ända till nu, alla Guds utvalda, uppfyllde sin ödmjuka kallelse och bestämelse i lika hög grad som broder Brigham och de andra uppfyllde sina, och Gud belönar dem i enlighet därmed. De var pionjärer i ord och tanke och handling och tro, liksom de med en mer upphöjd ställning. Byggandet av detta rike mellan bergen gjordes inte i hemlighet av några få utvalda, utan av denna väldiga skara som vällde in från många nationer och arbetade och slet, och trofast följde sina gudomligt kallade ledare. ...

Så dessa ödmjuka men enastående själar ... ger jag min kärlek, min respekt, min vördnadsfyllda hyllning. ■

Från "To Them of the Last Wagon", ett tal under generalkonferensen i oktober 1947.

**TILL DEM I SISTA VAGNEN (CA 1954),
AV LYNN FAUSETT**

Understödda av sin tro på Jesus Kristus banade pionjäreorna modigt den led som blev känd som mormonleden på deras 160 mil långa färd till Saltsjödalen. De som var i slutet av vagnståget kunde inte alltid se sina ledare. Ändå strävade de trofast framåt.

Också i det här numret

FÖR UNGA VUXNA

DET ENDA SOM RÄDDADE MIG

Shuho utsattes för rasism och utanförskap
men fann evangeliet och lärde sig att lita
på andra igen.

s.44

FÖR UNGDOMAR

s.50

STARK hela veckan

Hur sakramentet kan hjälpa dig
att vara stark hela veckan.

FÖR BARN

Frågehörnan

När bör barn börja fasta?

s.70

JESU KRISTI
KYRKA
AV SISTA DAGARS HELIGA

